

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Nr 1(57)2019

Wiejski Dom Spotkań Kulturalnych.....	3
Wieści z Regionu	4
Sołtysi i Rady Sołeckie w Gminie Bukowsko	4
Dzień Kobiet	5-6
Z życia szkół.....	7-11
Szacunkowe stawki wzrostu cen.....	11
Wiosenne oczyszczanie organizmu.....	12-13
Rady Ojca Jana.....	13
Gmina w obiektywie	14
Potencjał środowiska lokalnego	15-16
Krzyże i kapliczki.....	17
Finał Gminnej Ligi Piłki Halowej ...	17
Wiejski Muzykant.....	18-19
Z podwórka	19
„Piękna nasza Polska Cała”	20
Chodzę, bo lubię!.....	20
Koncert życzeń dla babci i dziadka.	21
Betlejemskie światelko	21
Jasełka w przedszkolu	22
Spotkanie opłatkowe	22
Bukowsko broni tytułu mistrza Podkarpacia.....	22
Humor.....	23
Krzyżówka nr 57.....	23

Drodzy Czytelnicy!

Z nadchodzącą wiosną witamy jak zwykle nowy numer Kwartalnika. W nim duża część poświęcona jest wydarzeniom szkolnym oraz Dniu Kobiet, który organizowany jest coraz liczniej przez nasze sołectwa i Koła Gospodyń. Nie zabrakło również relacji z otwarcia Wiejskiego Domu Spotkań Kulturalnych w Woli Piotrowej. Ważnym wydarzeniem w naszej gminie był wybór sołtysów. Informacja o tym i skład Rad Sołeckich zawarte są w tym Kwartalniku.

Tradycją naszego wydawnictwa są pozycje cykliczne. W tym numerze pożegnamy się z „Radami Ojca Jana” oraz z ostatnią częścią artykułu o potencjale środowiska lokalnego. Zaprzyjaźniona zielarka zdradzi nam sekret wiosennego detoksu, Zdzisław Bednarczyk przybliży historię krzyża w Woli Sękowej, a o wiejskim muzykancie będziemy mogli czytać jeszcze chyba do końca roku. Pod koniec numeru, jako że nasza gazeta pełni również rolę kronikarską, powrócę do relacji z zimowych spotkań czyli opłatka, jasełek czy dni babci i dziadka.

Proponuję wznowienie cyklu „gmina w obiektywie”. Tym razem temat będzie dotyczył zapomnianych cmentarzy w gminie Bukowsko. W tym numerze wyłoni się z jesiennej szaty cmentarz w Ratnawicy.

Wprawdzie do świąt jeszcze trochę czasu, ale już dziś z okazji Wielkiej Nocy, życzę Państwu od siebie i całego Zespołu Redakcyjnego tradycyjnego smacznego jajka oraz radości płynącej od Zmartwychwstałego Chrystusa. Wesołego Alleluja!

Paweł Królikowski

Przyjmijcie serdeczne życzenia miłości, radości i spokoju z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego.

Niech te piękne święta będą wyjątkowe, będą prawdziwym przeżyciem, umocnieniem polskiej i chrześcijańskiej tradycji.

Ufam, że nie zabraknie obfitości na świątecznym stole, dopisze dobre zdrowie, siły i wszelka pomysłność, a chwile spędzone z najbliższymi w rodzinnym gronie przyniosą moc pozytywnych doświadczeń i emocji.

Mając nadzieję, że wraz z Wielkanocą nadejdzie wiosenny optymizm, życzę by ta radość i słoneczna pogoda zagościły w Państwa sercach na dłużej, a energii i chęci do działania wystarczało na każdy dzień, który jest przed nami.

WESOŁEGO ALLELUJA!

Przewodniczący
Rady Gminy Bukowsko
Piotr Łuszcz
Piotr Łuszcz

Wójt Gminy Bukowsko
Marek Bańkowski
Marek Bańkowski

Wiejski Dom Spotkań Kulturalnych w Woli Piotrowej już otwarty

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

W sobotnie popołudnie, 9 lutego 2019 r. został oficjalnie otwarty Wiejski Dom Spotkań Kulturalnych w Woli Piotrowej. Obiekt posiada dwie kondygnacje. Na parterze budynku powstały dwa mniejsze pomieszczenia oraz sanitariaty również przystosowane dla osób niepełnosprawnych, kotłownia i magazynek.

Na piętrze jest duża sala umożliwiająca spotkanie całej społeczności a także zaplecze sanitarne, szatnia oraz aneks kuchenny. Dzięki dofinansowaniu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego udało się stworzyć miejsce do działalności kulturalnej dla wszystkich grup wiekowych, mogą tutaj być prowadzone zajęcia dla dzieci, młodzieży osób dorosłych, całej społeczności wsi. Na otwarcie przybyli przedstawiciele obecnych władz gminy, jak również z poprzedniej kadencji, a także przedstawiciel MKiDN.

Budowa tego obiektu trwała etapowo i kształtowała się następująco

Rok 2016 – etap I

Rozpoczęto prace przy przebudowie budynku zmieniając przeznaczenie budynku sklepu na działalność kulturalną. Etap pierwszy obejmował prace: rozbiórkowe części istniejącego budynku, robót ziemnych. Wykonano fundamenty wraz z izolacją, ściany nośne, komin, strop z elementami żelbetowymi, schody. Przebudowany został przyłącz elektroenergetyczny. Wykonawcą przyłącza elektroenergetycznego była firma F.P.U Elektro – System. Wykonawcą prac remontowo budowlanych było Przedsiębiorstwo Budowlano Usługowe „KROSPOL”.

Rok 2017 – etap II

Przeprowadzono prace budowlane do osiągnięcia tzw. stanu surowego budynku: wykonano podkłady, chude betony, podejścia kanalizacyjne, ściany poddasza, konstrukcje dachu oraz jego pokrycie. Wykonano roboty murarskie i tynkarskie, instalacyjne elektryczne, wodociągowe, kanalizacyjne i co.

Zamontowano stolarkę zewnętrzną. ułożone zostały warstwy izolacyjne i posadzki cementowe, wykonano sufit, zamontowano odbiorniki ciepła c.o. wraz kotłownią, zamontowano oświetlenie wewnętrzne. Wykonawcą prac remontowo-budowlanych zadania była firma Biuro Projektowania, nadzoru i realizacji inwestycji budowlanych „Bud-Expert” Wojciech Paćłowski.

Rok 2018 – etap III

W trzecim etapie przeprowadzono prace wykończeniowe wewnątrz budynku jak stolarka wewnętrzna, okładziny ścian, podłogi posadzki, malowanie. Zamontowano armaturę sanitarną na

parterze i piętrze. Wykonano roboty wykończeniowe zewnętrzne: elewacja, podbicie okapu, balustrada zabezpieczająca schody. Wykonawcą prac remontowo-budowlanych zadania była firma Biuro Projektowania, nadzoru i realizacji inwestycji budowlanych „Bud-Expert” Wojciech Paćłowski.

Do wykonania pozostało zagospodarowanie terenu wokół budynku.

Wkład finansowy w latach Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

	2016	2017	2018	
MKiDN	104 736,00	370 000,00	178 720,00	653 456,00
Gmina	35 249,00	92 500,00	45 548,00	173 297,00
			koszt całkowity	826 753,00

Ponadto z Funduszu Sołeckiego przeznaczono kwotę: 17 088 zł

Poprawa infrastruktury kultury w Gminie Bukowsko – Dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

J. Milczanowska

Więści z Regionu

W Bieszczadach szukają ropy

Na początku stycznia na terenie gminy Czarna, firma United Oilfield Services, na zlecenie PGNiG rozpoczęła wiercenie otworu poszukiwawczego Czarna Dolna – 1. Prace potrwać mają około 2 miesięcy. Planowana głębokość otworu to blisko 4000 m.

Zmiany w Karcie Dużej Rodziny

Od nowego roku 2019 wszedł w życie przepis dający możliwość przyznania Karty Dużej Rodziny rodzicom, którzy mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej trójkę dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Dzięki temu mogą korzystać ze zniżek. Wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny można składać w gminie lub za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia (www.empatia.mrpips.gov.pl).

E-dowód od 4 marca

Dowody osobiste, wydawane na podstawie wniosków złożonych od 4 marca 2019 r., będą miały warstwę elektroniczną. Wymiana ważnych dowodów na nowe nie jest obowiązkowa.

Twój e-PIT

Od 15 lutego, w usłudze Twój e-PIT udostępnione zostały podatnikom ich zeznania roczne PIT-37 i PIT-38 za 2018 r. Warto skorzystać z tej usługi ponieważ jest to oszczędność czasu, gwarancja bezpieczeństwa i brak ryzyka spóźnienia się z rozliczeniem.

W maju będziemy wybierać 52 europosłów

Wybory europejskie w 27 państwach UE odbędą się między 23 a 26 maja br., w Polsce – w niedzielę 26 maja. Będziemy wybierać 52 polskich europosłów, o jednego więcej niż w 2014 roku, mimo że ogólna liczba europarlamentarzystów zmniejszy się do 705.

Laryngologia w nowym szpitalu

Oddział otolaryngologiczny działa już w nowym budynku szpitala przy ul. 800-lecia. Oddział wcześniej zlokalizowany był przy ul. Konarskiego i liczył sobie już dobre ponad 130 lat.

Inteligentna sieć wodociągowa

Zarejestruje ubytki wody, ograniczy straty, zasygnalizuje awarię – taka sieć powstanie w Krośnie. Inteligentna sieć wodociągowa to pierwsze takie przedsięwzięcie w Polsce. Krosno uzyskało dofinansowanie na realizację pionierskiego projektu, wygrywając konkurs zorganizowany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Z Połonin w Bieszczady

Powstanie nowy szlak turystyczny w Bieszczadach. W ramach projektu „Porta Rusica – z Połonin w Bieszczady” zostanie wytyczony i oznakowany ponad 50 km szlak rowerowy, biegnący na terenie powiatu leskiego (około 34 km) i nadleśnictwa w Cisnej (około 14 km). Inwestycja będzie zrealizowana w ciągu 24 miesięcy.

Autosan wykluczony z rządowego projektu

Sanocki Autosan, który miał uczestniczyć w rządowym projekcie na zaprojektowanie i budowę polskiego elektrycznego autobusu, został z niego wykluczony. Wykluczenie z projektu NCBR nie będzie miało wpływu na funkcjonowanie fabryki w ciągu najbliższych trzech lat.

Maria Ambicka

Sołtysi i Rady Sołeckie w Gminie Bukowsko

Od 28 stycznia do 20 lutego na terenie Gminy Bukowsko odbywały się Zebrania Wiejskie mające na celu wyłonienie sołtysów wsi i Rad Sołeckich w kadencji 2019/2024. W następujących sołectwach sołtysami zostali:

Bukowsko – Jerzy Rakoczy, (Rada Sołecka: Grzegorz Pleśniarski, Adam Kutiak, Mieczysław Rymarowicz, Ryszard Rakoczy, Jan Heliński, Roman Betlej, Andrzej Zawisła, Bogdan Łuszcz, Lucjan Łyszczarz, Łukasz Sternik, Bolesław Pieszczocho)

Nadolany – Mieczysław Sokołowski, (Rada Sołecka: Zofia Sabat, Halina Solecka, Szczepan Szatkowski, Krzysztof Pałuk, Zbigniew Gac, Bartłomiej Jakubowski, Magdalena Pieszczocho, Dominik Kozimor, Witold Drozd, Bartłomiej Jasiński)

Pobiedno – Marta Terrier, (Rada Sołecka: Jolanta Skiba, Janusz Tokarz, Halina Gerla, Marta Marzec-Brejta, Waldemar Tomkiewicz, Paweł Tomczewski, Łukasz Brejta) Wola Sękowa – Marian Sołtys, (Rada Sołecka: Kamil Gajda, Iwona Korcaba, Beata Woroniec, Ryszard Bednarczyk, Jolanta Dąbrowiak, Adam Czapla, Jan Konik)

Nowotaniec – Henryk Majka, (Rada Sołecka: Tomasz Długosz, Mateusz Silarski, Mateusz Królicki, Grzegorz Majka, Magdalena Dziedzic, Piotr Koźma)

Wolica – Kamil Radożycki, (Rada Sołecka: Robert Rakoczy, Radosław Cieśliewicz, Witold Wierzanowski, Łukasz Rakoczy, Iwona Tokarska)

Dudyńce – Honorata Pluskwik-Stączek, (Rada Sołecka: Marek Kołodziej, Ryszard Maczuzak, Leszek Maczuzak, Anna Kurtiak, Mateusz Kurtiak)

Zboiska – Kazimiera Macyk, (Rada Sołecka: Zofia Maczuzak, Stanisław Maczuzak, Grzegorz Adamski, Janusz Starego, Jacek Maczuzak)

Nagórzany – Danuta Czapla, (Rada Sołecka: Angelika Królicka, Stanisław Lenio, Zbigniew Muszański, Tomasz Orybkiewicz, Wojciech Wierzbicki)

Tokarnia – Stanisław Krzywiński, (Rada Sołecka: Gracjan Tylka, Kazimierz Czapla, Jarosław Szatkowski, Andrzej Chmielowiec)

Wola Piotrowa – Jan Hołomek, (Rada Sołecka: Jan Byrtek, Stanisław Byrtek, Andrzej Pyszko, Jonatan Dorda, Radosław Byrt)

Karlików – Krystyna Łuszcz, (Rada Sołecka: Marek Winiarz, Marta Hnat, Bernadetta Krzyżaniak, Aleksander Żytka)

Więcej informacji w zakładce Sołectwa i Sołtysi na stronie Gminy Bukowsko.

DZIEŃ KOBIET

Dzień Kobiet w Bukowsku

W niedzielne popołudnie, trzeciego marca Sołtys Bukowska po raz kolejny zaprosił Panie na tradycyjny Dzień Kobiet. Okolicznościowe Życzenia złożyli Wójt Gminy Bukowsko Marek Bańkowski i Przewodniczący Rady Gminy Piotr Łuszcz. W części artystycznej gospodarzem był Chór Męski z Bukowska, który w tym roku wcielił się między innymi w prawdziwych górali. Wielką furorę zdobyła Zuzia Hnat piosenką Alvaro Soler'a pt. Sofia. Ponadto śpiewał i grał na gitarze Bartosz Bochnak. Wystąpił również kabaret „Masz ci los” w składzie Natalia Biel, Kamila Tokarz, Radosław Łabaj i Konrad Rakoczy.

PK

Dzień Kobiet i Mężczyzn w Nowotańcu

„Kobieta jest tajemnicą” Takie hasło Stanisława Wyspiańskiego towarzyszyło spotkaniu poświęconemu kobietom z okazji ich święta, które odbyło w sali DL w Nowotańcu dziesiątego marca 2019 r.

Honorowymi gośćmi spotkania były panie: Irena Soboń – przewodnicząca RR KGW w Krośnie z/s w Jaśle, Kazimiera

Haniak – członkini RR KGW, Urszula Rakoczy – Skarbnik Gminy Bukowsko oraz Alicja Pocałun – Wójt Gminy Dydnia. W uroczystości wzięły udział także mieszkanki Nowotańca, przedstawicielki z zaprzyjaźnionych kół z Pielni i Nadolan oraz koleżanki z RS z Nagórzeń. W spotkaniu uczestniczyli również panowie: Roman Piłat – prezes RZKiOR w Krośnie z/s w Jaśle, Marek Bańkowski – Wójt Gminy Bukowsko, Paweł Królikowski – kierownik Biura Promocji Gminy, Henryk Majka – sołtys wsi, a także Sebastian Błażejowski – radny Nowotańca. Do życzeń składanych paniom przez członkinie KGW dołączyli się wójt i sołtys. Indywidualne życzenia od wójta wraz z bukietem kwiatów otrzymała również Janina Pałuk – najstarsza kobieta obecna na naszym spotkaniu. Impreza nie obyła się bez wzniesienia toastu za zdrowie pań i panów gdyż 8-go marca przypada Dzień Kobiet, a 10 - Dzień Mężczyzn i odśpiewania 100 lat.

Tajemnica kobiety polega na tym, że uśmiecha się – gdy chce krzyczeć, śpiewa – gdy chce jej się płakać, płacze – gdy jest szczęśliwa i śmieje się – gdy się boi.

Tajemniczość kobiet wzmocniła niespodziewana sytuacja – otóż spotkanie z konieczności odbywało się w blasku świec, gdyż uszkodzona została linia energetyczna. Zabrakło oświetlenia elektrycznego, ogrzewania i nagłośnienia. Z pomocą przyszli druhowie z OSP Nadolany – używając agregatu prądotwórczego. Mimo niespodzianki spotkanie przebiegało w miłej i pogodnej atmosferze. Niedzielne popołudnie uświetniły występ kapeli „Młoda Przepióreczka” z Niebocka, pod kierownictwem Dariusza Klimowicza oraz kabaret „W ostatniej chwili” z Zarszyna. Po raz kolejny gospodynie zadbały o smaczny poczęstunek i wystrój sali. Niech świąteczna atmosfera Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzn trwa przez cały rok.

Józefa Kowalczyk

Dzień Kobiet w Nadolanach

Uroczystości Dnia Kobiet w Nadolanach odbyły się trzeciego marca br. Uczestniczyło w nim około 120 osób, głównie kobiety ze wsi i przedstawicielki Kół Gospodyń z sąsiednich wiosek. Część artystyczną w postaci piosenek i kabaretu wykonały kobiety z miejscowego KGW. Został również zaprezentowany wiersz autorstwa Mariana Czapli. Ponadto wystąpił zespół młodzieżowy działający przy świetlicy w Nadolanach.

KGW Nadolany

Dzień Kobiet w Tokarni

Dzień Kobiet w Tokarni odbył się w sobotę 2 marca. Zaproszonych gości przywitały Anna Żur i Nina Dąbrówka oraz sołtys Tokarni i Wójt Gminy Bukowsko. Zebrani wysłuchali wykładu Pani Weroniki Jankowskiej na temat poznania swojej wartości. Opowiadała ona jak kształtuje się samoocena, o objawach niskiego poczucia własnej wartości czy o poczuciu szczęścia. Zaproszone kobiety dostały książki Mai Frykowskiej, kalendarze „Latarni” oraz kwiaty. Nie zabrakło również tortu i innych słodkości. Dzień Kobiet w Tokarni został zrealizowany w ramach pomocy gminy z funduszu przeciwdziałania problemom alkoholowych i we współpracy z „Fundacją Latarnia”.

PK

Pachnący ziołami Dzień Kobiet

8 marca w Podkarpackim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Boguchwale odbyła się konferencja na temat *Innowacyjnych zastosowań ziół w gospodarstwie*. Uczestnikami konferencji były przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie województwa podkarpackiego. Panie otrzymały zaproszenie od Wojewody oraz Dyrektora PODR.

Gości – członkinie KGW, a także inne panie sprawujące różnorodne funkcje społeczne i urzędowe – powitał dyrektor Robert Pieszczocho, a otwarcia dokonała wojewoda Ewa Leniart.

W części szkoleniowej dr inż. arch. kraj. Marta Pisarek przekazała fragmenty swojej ogromnej wiedzy dotyczącej *Ziół w gospodarstwie*. Mówiła o *Tradycyjnych uprawach i stosowaniu ziół w gospodarstwie domowym*, a także o *Wykorzystaniu ziół w praktyce rolniczej*. Szkoda, że czas wykładu minął tak szybko – obecni mieliby szansę usłyszeć jeszcze więcej prostych, praktycznych porad osoby z ogromnym doświadczeniem i wielką pasją.

Pani Pisarek zachęcała do korzystania z oferty Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Pigonia w Krośnie. Wykładowcy i studenci kierunku *Zielarstwo* często organizują otwarte warsztaty i szkolenia dla osób zainteresowanych tą dziedziną.

Bardzo smacznym akcentem były serwowane do kawy i herbaty ciasta i ciasteczka przygotowane przez pp. Kowalików, a także – zamykający spotkanie – obiad.

Ucztę dla uszu stanowił koncert Chóru Męskiego z Bukowska. Zauroczone panie spontanicznie akompaniowały śpiewakom, przy znanych sobie piosenkach. Koncertujących oklaskiwano na stojąco, nie obeszło się bez bisów.

Każda z uczestniczek konferencji oprócz serdecznych życzeń otrzymała od gospodarzy tulipan i książkę *Zioła – naturalne lekarstwa z pól i ogrodów* z dołączoną do niej rękawicą kuchenną.

W prezencie dla Pań (i dla panów zajmujących się ogrodem), które czytać będą tę relację – podajemy przepis na zaprawianie nasion przed wysiewem. Preparat chroni nasiona, a potem rośliny przed grzybami i innymi chorobami: rozgnieciony czosnek należy wymieszać z chłodną wodą w proporcji 1 do 9. Odstawić na nieco mniej niż 10 godzin. Nasionka moczyć w roztworze przez 5 minut.

Przy chorych zatokach, bólach głowy, zatruciach, nadciśnieniu, wszelkich chorobach skórnych i zakaźnych, gorączce, przeziębieniu, kamicy moczowej i żółciowej, obrzękach, niewydolności krążenia, wyczerpaniu nerwowym, osłabieniu polecamy herbatkę z patyków – brzozowych gałązek: ściąć nożykiem kilka cienkich gałązek brzozy, pociąć na kawałki, włożyć do garnka, zalać wodą i gotować pod przykryciem przez 5 minut. Ostudzić, przecedzić i gotowe. Ten napój ma silne właściwości lecznicze: moczopędne, napotne, przeciwgorączkowe, uspokajające i obniżające ciśnienie krwi.

Kiedy boli nas gardło i męczy kaszel, chcemy sobie ulżyć w cierpieniu. Jednak nie trzeba kupować drogich i sztucznych tabletek – można zrobić własne! Przepis na domowe miodowe tabletki na kaszel i ból gardła (i wiele innych porad zielarskich) znaleźć można na stronie mannazziemi.pl. Ciekawe i proste porady zielarskie zamieszczane są także pod adresem 1000roslin.pl.

Na zdrowie!

**Zarząd KGW w Pobiednie
Fot. Małgorzata Wilk**

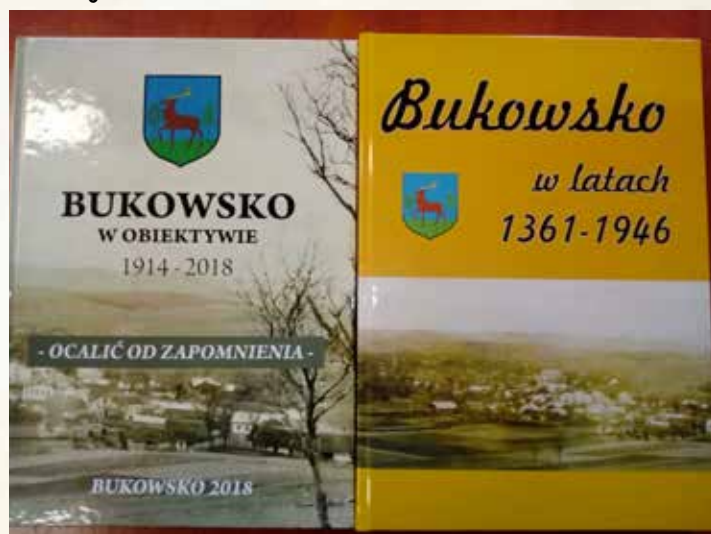
W kręgu kultury i literatury

W XI edycji ponadpowiatowego konkursu wiedzy o teatrze i przeglądu teatralnego-Kurtyna Wyobraźni organizowanego przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sanoku, I miejsce zajęła Elżbieta Turska 8a, natomiast III Michał Grześ 3a Gim. Pozostali dwaj uczestnicy Dawid Bałdyga i Adrian Sztorc z 3a również osiągnęli wysokie wyniki plasując się w pierwszej dziesiątce. Szczegóły konkursu znajdują się na stronie www.sredniawies.pl. Gratulujemy pani Alicji Maczuzak-Golonka, która przygotowywała uczniów.

Danuta Kozimor

Książki o Bukowsku

Biblioteka szkolna wzbogaciła swój księgozbiór o dwie książki na temat Bukowska: *Bukowsko w latach 1361-1946* oraz *Bukowsko w obiektywie 1914-2018 – ocalić od zapomnienia*. Są one efektem pasji i pracy Pana Henryka, który chce utrwalić i rozpowszechnić jak największą ilość zdjęć, dokumentów i materiałów archiwalnych dotyczących Bukowska.

Bukowsko w latach 1361-1946 zawiera rys historyczny miejscowości od czasów panowania króla Kazimierza Wielkiego, wykaz nazwisk Polaków i Żydów zamieszkujących miasteczko, fragmenty wspomnień Kazimierzy Kochańskiej i Deborah Greenlee. Obszerna część książki poświęcona została czasom II wojny światowej.

Bukowsko w obiektywie 1914-2018 – ocalić od zapomnienia to album fotografii poświęcony historii miejscowości. Składa się on z trzech części: *Bukowsko do 1946 roku*, *Bukowsko po 1946 roku* oraz *Religia*.

Obie książki stanowią doskonale uzupełnienie działu regionalistów w bibliotece szkolnej. Dziękujemy Panu Henrykowi Radożyckiemu za przekazanie tych publikacji nieodpłatnie do naszego księgozbioru.

Anita Wolanin

Kukiełka teatralna – warsztaty w klasie IV a

Aby umożliwić dziecku wszechstronny i harmonijny rozwój, należy stworzyć mu warunki do rozwijania umiejętności ekspresyjnych. Warsztaty teatralne są elementem pracy dydaktycznej, który umożliwia realizację programu przy zróżnicowanym poziomie uczniów. Warsztaty pozwalają na bezpośrednie uczestnictwo ucznia w edukacji teatralnej, ponieważ jest aktorem, reżyserem, scenografem. Uczniowie klasy 4 a po zapoznaniu się z baśnią Charlesa Perrault'a pt. „Kopciuszek”, wzbogacili swoją wiedzę na temat teatru: przygotowali zaproszenie na bal dla Kopciuszka, afisz teatralny do przedstawienia oraz kukiełkę teatralną. Lalki teatralne posiadają styropianową głowę, rysy twarzy uformowane są z masy papierowej. Zostały one pomalowane na kolor cielisty. Ręce i nogi są ruchome, jest to cecha specyficzna dla kukiełki. Dzieci uszyły stroje charakterystyczne dla epoki, w której rozgrywa się akcja utworu i ozdobiły lalki. Była to pierwsza część warsztatów zrealizowanych pod opieką p. Anity Wolanin podczas lekcji języka polskiego.

Anita Wolanin

ORTOMOCNI

W Szkole Podstawowej w Bukowsku animator A. Maczuzak-Golonka wraz z uczniami klas 5a, 6a założyli Klub Ortografitti. W ramach jego działalności realizują projekty edukacyjne związane z polską ortografią i gramatyką. Uczniowie wykonują zadania m.in. Lapbooki ortograficzne z ćwiczeniami, zasadami

ortograficznymi, krzyżówkami, rebusami itp. w różnej formie przestrzennej, w ciekawej szacie graficznej. Poprzez rozwiązywanie takich zadań, ćwiczeń, utrwalają zasady i dobrze się bawią, ucząc się współpracy. Ta sama grupa wiekowa zaprojektowała i wykonała loteryjki ortograficzne, układała dyktanda i poetyckie wprawki dla Ortografki, czyli krótkie wierszyki związane z problemami, wyjątkami ortograficznymi. Uczniowie są pomysłodawcami projektów, chętnie biorą w nich udział, kolorowa ortografia nie jest im straszna, odkrywają przecież swoją moc.

Danuta Kozimor

Stypendiada Polonistyczna 2018/19

W tegorocznej edycji Ogólnopolskiego Projektu Stypendialnego „Stypendiada Polonistyczna” wzięło udział ponad trzy tysiące uczniów z całej Polski. W naszej szkole **było to 15 uczniów**, którzy w grudniu rozwiązywali zadania konkursowe w następujących konkursach tematycznych:

1. Konkurs czytelniczy „Kreator”
2. Konkurs ortograficzny „Ortograf”

Wyniki ich zmagania poznaliśmy po feriach.

Tytuł Laureata w konkursie ortograficznym I miejsce otrzymała Aurelia Żytka (6a), która zdobyła maksymalną ilość punktów. W tej kategorii wyróżnienie zdobył Jan Rakoczy (5a).

W konkursie czytelniczym wyróżnienie otrzymali: Elżbieta Turska (8a) oraz Jan Rakoczy (5a). Nagrodzeni otrzymali dyplomy, medale, nagrody książkowe. Szkolnym koordynatorem konkursu i opiekunem uczniów była A. Maczuzak-Golonka. Wszystkim uczniom serdecznie gratulujemy wyników i życzymy dalszych sukcesów.

Danuta Kozimor

IV Wojewódzki Turniej Pojazdów Zasilanych Wodą

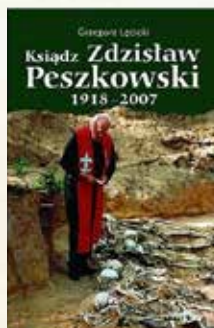
Uczniowie naszej szkoły Kamil Pyszko i Mateusz Żur z klasy 7a Szkoły Podstawowej uczestniczyli w „IV Wojewódzkim Turnieju Pojazdów Zasilanych Wodą”, który odbył się 28 lutego 2019 roku w ZS nr 2 w Sanoku (Mechanik). Kamil zdobył II miejsce a Mateusz VII.

Aby wziąć udział w turnieju, należało zbudować pojazd wysokości maksymalnie 1 metra, który ruszy samodzielnie po wlewu 1 litra wody. Pojazd miał być tak zbudowany, aby pokonać jak najdłuższą odległość. Zbiornik wypełniony wodą zgromadził energię potencjalną, która następnie została zamieniona na energię mechaniczną. Maszyna Kamila przejechała całą długość sali gimnastycznej. W konkursie liczyła się nie tylko wiedza teoretyczna, ale pomysł, kreatywność oraz umiejętności manualne. Tegoroczny turniej dostarczył wiele emocji, jak również dobrej zabawy. Gratulujemy Kamilowi i Mateuszowi odwagi oraz pomysłowości. Życzymy powodzenia i zachęcamy innych uczniów do udziału w tym nietypowym konkursie.

Jolanta Krzok

„Ocalałem, by dać świadectwo prawdzie...”

10 stycznia 2019 w bibliotece szkolnej Zespołu Szkół w Bukowsku odbyło się spotkanie poświęcone ks. hm. Zdzisławowi Peszkowskiemu (1918-2007), zorganizowane przez Anitę Wolanin.

O życiu i dokonaniach tej niezwyklej postaci uczniom klas: 6a, 8a i 8b opowiedziała hm. Krystyna

Chowaniec, komendantka Hufca ZHP Ziemi Sanockiej im. ks. hm. Zdzisława Peszkowskiego. Zaprezentowała zebrany unikalny zbiór fotografii, dokumentów, wiadomości historycznych oraz wspomnień i anegdot z życia ks. Peszkowskiego.

Książdz Zdzisław Peszkowski, herbu Jastrzębiec, urodził się 23 sierpnia 1918 roku w Sanoku w rodzinie dbającej o wychowanie religijne i patriotyczne. W młodości występował w teatralnym zespole amatorskim. Od 1928 roku należał do harcerstwa, prowadził również pamiętnik. Był instruktorem Szkoły Harcerskiej w Górkach Wielkich, przyjaźnił się z hm. Aleksandrem Kamińskim, autorem książki „Kamienie na szaniec”.

Po wybuch II wojny światowej brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. dowodząc plutonem 20. Pułku Ułanów. Po agresji ZSRR na Polskę, 17 września, prawie cały pułk dostał się do niewoli sowieckiej,

a w październiku przewieziono jeńców do Kozielska. W 1940 r. rozpoczęto wywózki jeńców. W ostatnim transporcie znalazł się Peszkowski, ale nie trafił od do Katynia, tylko do obozu w Pawliszew-Borze, a następnie do Głazowca. Dowodził kompanią w 1 Pierwszym Pułku Ułanów Krechowieckich w II Korpusie WP. W 1943 roku otrzymał stopień harcmistrza i został awansowany do stopnia podporucznika. Na polecenie przedstawiciela ministerstwa oświaty prowadził kursy wodzów gromad zuchowych na terenie Chorągwi Irańskiej ZHP. W kwietniu 1944 r. powierzono mu zadanie przygotowania polskich dzieci i młodzieży do życia na obczyźnie. Pracował jako wizytator w Indiach, dokąd przewożono dzieci polskie uratowane z terenów Związku Radzieckiego. Od 1946 r. do 1947 r. pełnił funkcję komendanta Chorągwi Indyjskiej. Po powrocie do Europy studiował w Oxfordzie, wstąpił do seminarium w Orchard Lake w USA. Świecenia kapłańskie przyjął w 1954 r. Zdobył doktorat z filozofii i magisterium z teologii, wykładał teologię, literaturę i język polski.

Był aktywnym propagatorem polskiego dziedzictwa narodowego. Jest autorem ponad 100 publikacji z zakresu teologii, historii Polski, literatury i filozofii.

W świadomości społeczeństwa polskiego ks. Zdzisław Peszkowski jest przede wszystkim głosicielem prawdy o Zbrodni Katyńskiej. W swoich wypowiedziach nawoływał nieustraszenie do pamięci o wszystkim, co związane z Golgotą Wschodu. Podkreślał, że krzywdy i straty poniesione przez Polskę w okresie II wojny światowej nie zostały jeszcze rozliczone i nie wolno następnym pokoleniom o nich zapomnieć. Założył Fundację „Golgota Wschodu”, prowadził badania naukowe, uczestniczył w ekshumacjach w Katyniu, Charkowie i Miednoje, był kapłanem Rodzin Katyńskich i Rodzin Pomordowanych na Wschodzie. Składam serdeczne podziękowanie Pani hm. Krystynie Chowaniec za wygłoszenie niezwykle inspirującej prelekcji przepełnionej głębokim patriotyzmem i harcerskimi ideałami, której wysłuchali uczniowie i nauczyciele.

Pisząc powyższy artykuł korzystałam z referatu pt: „Ksiądz Prałat Zdzisław Jastrzębiec Peszkowski – Świadek Prawdy, Strażnik Pamięci, Orędownik Pojednania” autorstwa Pani hm Krystyny Chowaniec, za udostępnienie, którego pragnę wyrazić wdzięczność. Jednocześnie pragnę nadmienić, że w bibliotece szkolnej dostępna jest książka Grzegorza Łęcickiego „Ksiądz Zdzisław Peszkowski (1918-2007)”.

Anita Wolanin

ROZWIJAMY KOMPETENCJE CYFROWE W GMINIE BUKOWSKO

Z ogromną satysfakcją informujemy, że w styczniu 2019 r. Gmina Bukowsko podpisała umowę na realizację grantu w ramach projektu „E-misja – rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa lubelskiego i podkarpackiego” w ramach PROJEKTU OPERACYJNEGO POLSKA CYFROWA na lata 2014-2020. Grant jest realizowany od lutego 2019 roku do końca marca 2020 roku, a otrzymana kwota dofinansowania to 112.000 zł.

Jak podkreśla **Wójt Gminy Bukowsko pan Marek Bańkowski**, uczestnictwo w tym przedsięwzięciu to spora szansa podniesienia umiejętności korzystania z zasobów informatycznych oraz bezpiecznego korzystania z Internetu przez mieszkańców gminy. Poza tym jest to również okazja do zintegrowania środowiska lokalnego. Należy dodać, że gmina nie ponosi żadnych wydatków z tytułu realizacji tego projektu.

W ramach realizowanego mikroprojektu przewiduje się przeszkolenie 200 mieszkańców gminy

w wieku 25-74 w celu podniesienia kompetencji w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Będą realizowane następujące moduły szkoleniowe: „Rodzić w Internecie”, „Mój biznes w sieci”, „Moje finanse i transakcje w sieci”, „Działam w sieciach społecznościowych”, „Tworzę własną stronę internetową (blog)”, „Rolnik w sieci”, „Kultura w sieci”. Szkolenia będą odbywać się w 12 osobowych grupach (dla każdej grupy przewidziano 16 godzin zajęć) w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie, w Szkole Podstawowej w Bukowsku oraz w Środowiskowym Domu Pomocy Społecznej w Wolicy. Zaplanowano zrealizowanie 17 szkoleń. W ramach otrzymanych funduszy zostanie zakupiony sprzęt do realizacji szkoleń: 12 laptopów z dotykowym ekranem wraz z oprogramowaniem. Po zakończeniu realizacji zadań zostaną one przekazane szkołom biorącym udział w projekcie. Nabór uczestników do projektu zostanie ogłoszony już wkrótce na stronie Urzędu Gminy oraz na tablicach ogłoszeń.

Serdecznie zapraszamy do udziału w projekcie!

ZS Pobiedno

W drodze do ustawicznego kształcenia...

Od września, w ramach programu Erasmus+, Edukacja Dorosłych, Akcja 1 Mobilność Kadry Edukacji Dorosłych, w Zespole Szkół w Nowotańcu realizowany jest projekt „LOWE za granicą – wsparcie niezawodowej edukacji osób dorosłych oraz społeczności uczących się”, który potrwa do sierpnia 2020 roku.

W skład konsorcjum projektu wchodzi:

koordynator projektu – Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” z siedzibą w Lublinie, partnerzy zagraniczni/instytucje goszczące z Hiszpanii oraz z Litwy konsorcjum krajowe składające się z 13 Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji LOWE.

Celem projektu jest poprawa kompetencji kadry LOWE (koordynatorzy, animatorzy, trenerzy) potrzebnych do wspierania uczenia się osób dorosłych oraz rozwój współpracy międzynarodowej w tym obszarze. Udział w projekcie pozwoli na aktualizację oferty edukacyjnej na rzecz beneficjentów LOWE oraz przyczyni się do poprawy jakości świadczonych usług edukacyjnych.

Mobilności będą realizowane w 2019-2020 roku i zostaną poprzedzone odpowiednim przygotowaniem językowym (język angielski) oraz kulturowym w Polsce. Po powrocie, uczestnicy będą upowszechniać rezultaty projektu wśród pracowników LOWE nieuczestniczących w mobilności oraz przedstawicieli lokalnego partnerstwa LOWE, przenosząc dobre praktyki w niezawodowej edukacji dorosłych oraz zdobytą wiedzę na własny grunt.

Dyrekcja Zespołu Szkół w Nowotańcu

Mówię po polsku...

1 marca 2019r. świętowaliśmy w naszej szkole Dzień Języka Polskiego pod hasłem: „Mówię po polsku... A jaka jest Twoja supermoc?”

Obchody rozpoczęliśmy konkursem polonistycznym, w którym wzięli udział uczniowie klasy VIII SP i klasy III gimnazjum. Następnie społeczność szkolna spotkała się w sali gimnastycznej, aby wspólnie uczestniczyć

w różnego typu zawodach związanych z mową ojczystą. Drużyny złożone z uczniów młodszych i starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum starty się w „potyczkach z językiem polskim”.

Poszczególne konkurencje sprawdzały kompetencje językowe: umiejętność tworzenia wyrazów o podobnym lub przeciwnym znaczeniu, znajomość związków frazeologicznych, które funkcjonują w różnych wyrazach poprzez zmianę tylko jednej litery w wyrazie bazowym. W ramach ostatniej konkurencji uczniowie musieli odgadnąć zagadkę, a następnie z zawiązanymi oczami ułożyć odpowiedź z przestrzennych liter. Okazało się, że zadanie to nie jest wcale proste, a ułożenie trzyliterowego słowa wymaga nie lada sprytu i współdziałania całej drużyny.

Poszczególne zabawy językowe były przeplatane występami uczniów. Salwy śmiechu wywoływał skecz „Cela” w wykonaniu: Filipa Słyszka, Przemysława Pieszczocho, Sebastiana Cieślewicza i Radosława Kozimora, którzy zapamiętali grali w państwa-miasta. Jak co roku, w ramach tego dnia wręczaliśmy również nagrody w konkursie polonistycznym, kompetencji językowych oraz Gminnym Konkursie Plastycznym „Megasłowa”, które ufundowała Pani Dyrektor Zespołu Szkół w Nowotańcu.

Punktem kulminacyjnym święta mowy ojczystej była nowa wersja piosenki „Miłość w Zakopanem” w brawurowym wykonaniu wokalnych talentów szkoły.

Sylwia Wójcik-Stabryła, Ewa Drozd

Katarzyna i Mikołaj naszymi zwycięzcami!

Konkursy przedmiotowe organizowane przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie to jedno z najbardziej prestiżowych sprawdzianów wiedzy i umiejętności, skierowanych do młodych ludzi. Udział w nich wymaga od uczniów znacznego wysiłku i zaangażowania. Radość ze zwycięstwa brzemienna jest więc w wiele różnorodnych wyrzeczeń.

Dzięki niewyczerpanemu zapalowi do działania i godzinom ciężkiej pracy, ogromnymi sukcesami mogą

pochwalić się uczniowie klasy ósmej Szkoły Podstawowej w Nowotańcu, Katarzyna Pałuk oraz Mikołaj Wyderka, którzy zmagali się z zadaniami III etapu konkursów przedmiotowych, odpowiednio z języka niemieckiego i polskiego. Sukces młodych adeptów sztuki zdobywania wiedzy doprowadził ich do osiągnięcia wymarzonego celu. Kasia została finalistką konkursu z języka niemieckiego, a Mikołaj laureatem konkursu z języka polskiego.

Serdecznie gratulujemy Kasi oraz Mikołajowi i życzymy dalszych sukcesów!

Dyrekcja Zespołu Szkół w Nowotańcu

Programowanie szansą rozwoju najmłodszych

W bieżącym roku Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół w Nowotańcu przystąpiła do realizacji projektu „Razem odkryjmy świat programowania – szkolenia

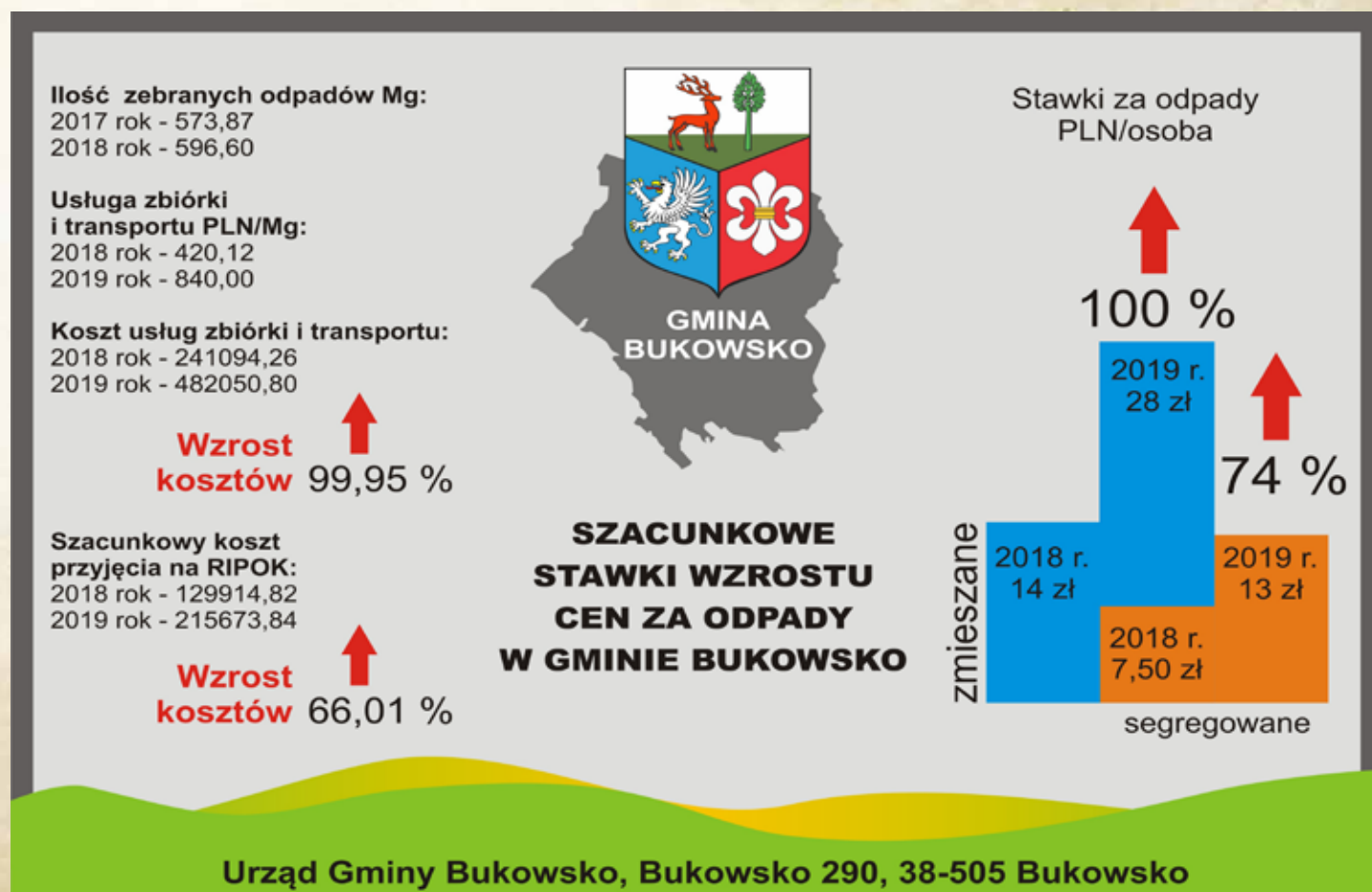
dla nauczycieli i uczniów z podregionu krośnieńskiego”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, III Cyfrowe kompetencje społeczeństwa, Działanie 3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany jest przez Fundację VCC w partnerstwie z Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie.

Zasadniczym celem projektu jest rozwój kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności ściśle informatycznych, w szczególności wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli najmłodszych klas w zakresie nauczania programowania.

Grupę docelową realizowanego projektu stanowią: nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej oraz najmłodsze uczniowie Zespołu. **Działania zaplanowane w ramach projektu to:** szkolenia grupowe z obszaru kompetencji cyfrowych i medialnych, szkolenia w formie zajęć praktycznych nauczycieli i uczniów, wsparcie online realizowane za pośrednictwem platformy e-learningowej, doposażenie nauczycieli i szkół w sprzęt komputerowy oraz materiały dydaktyczne.

Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia kompetencji w zakresie programowania, a ponadto wyposaży uczestników w umiejętności korzystania z e-usług, począwszy od nauki obsługi komputera i Internetu oraz stworzy trwałe mechanizmy podnoszenia kompetencji cyfrowych.

Dyrekcja Zespołu Szkół w Nowotańcu

Wiosenne oczyszczanie organizmu

Współczesne życie człowieka znacznie odbiega od rytmu, który w naszym klimacie dyktowała kiedyś natura, coraz rzadziej też rygorystycznie podchodzimy do nakazów religijnych związanych z Wielkim Postem, nie mówiąc już o tym, że na szczęście, współczesnego Polaka raczej nie dotyczą trudy przetrwania przednówka.

Wymieniam te wszystkie okoliczności – dobrowolnej bądź przymusowej głodówki – jednym ciągiem, mimo że oczywiście Wielki Post ma w naszej kulturze przede wszystkim znaczenie religijne. Jednak trudno nie wspomnieć o tym, że jego skutkiem ubocznym są korzyści dla zdrowia. Jeszcze nasi rodzice i dziadkowie bardzo rygorystycznie traktowali 40-dniowy nakaz powstrzymania się od spożywania mięsa, a także nabiału oraz używek (do których zaliczano również słodczyce), co oprócz praktyki duchowej, przy okazji niejako, miało duży sens zdrowotny. Dziś trudno nam sobie wyobrazić, że przez 40 dni nie tylko nie jadano mięsa na obiad, ale odmawiano sobie nawet jaj i masła, nie mówiąc o trunkach. I wychodziło to naszym przodkom na zdrowie. W naszym klimacie naturalną rzeczą jest, że zimą jadamy tłuszczej i obficiej. Żeby móc działać i pracować, kiedy na dworze mróz, dostarczamy organizmowi więcej kalorii. Do tego dochodzą uroki świątecznego obżarstwa i karnawału. Jednak skutki uboczne takiej diety są zauważalne – często po zimie zdarza się, że przybieramy na wadze, czujemy się po zimie ociężałe, a czasem dokuczają nam stawy albo poboлева nadmiernie obciążona wątroba. Jesteśmy ciągle zmęczeni i brak nam sił. Kiedy tylko nadejdą ciepłe dni, zabieramy się za wiosenne porządki w domu i w obejściu, często zapominając o tym, że nam samym także przydałoby się takie porządne sprzątnięcie. Tymczasem proste sposoby na to, jak pomóc swojemu organizmowi dojść do równowagi, są w zasięgu ręki. Wystarczy wyjść na łąkę, czy do ogródka, by znaleźć tam pożyteczne zioła, które nam w tym pomogą. Jakoś tak jest w naszej przyrodzie, że zwykle to, co w danym momencie potrzebne, akurat rośnie tuż obok, o właściwej porze roku. I tak, zioła, które naszym przodkom często pomagały przetrwać głodny czas przednówka, nam samym mogą pomóc oczyścić organizm z nagromadzonych przez zimę toksyn i cholesterolowych złogów, a przy okazji zrzucić parę zbędnych centymetrów w pasie.

Jedną z pierwszych roślin, które zaczynają się zielenić wiosną, kiedy tylko zejdzie śnieg, jest bluszcz kurdybanek. Jego charakterystyczne, okrągławe, lub

sercowate liście, z karbowanym brzegiem i jakby wytłaczaną wypukłą powierzchnią, są zimotrwałe, czyli są w stanie przetrwać zimę pod śniegiem. Wystarczy kilka dni ciepłej, słonecznej pogody, żeby jego pędy zaczęły wznosić się ku górze i już wkrótce obsypie się bladofioletowymi kwiatkami. Znaleźć go można dosłownie wszędzie – na łące, na między, w ogródku, a czasem nawet lubi rozpanoszyć się w przydomowym foliaku. Nasze babki pielily go bezlitośnie, ale też używały go często zamiast natki pietruszki czy innej zieleniny, której wczesną wiosną brakowało. Ma lekko pikantny, aromatyczny smak i znakomicie spełnia funkcję zielonego dodatku, a zarazem przyprawy. Pieląc przydomowe grządki, warto go zebrać trochę do sałatki, a nadmiar po prostu ususzyć, wieszając w niedużych pęczkach w jakimś przewiewnym, ale nie wystawionym na słońce miejscu, na strychu, czy choćby w przedpokoju mieszkania. Wygląd tej rośliny zależy od warunków, w jakich rośnie – w wilgotnym zagajniku będzie miał pędy dłuższe, liście większe i ciemnozielone. Na nasłonecznionej między rośliny będą drobniejsze, a listki mogą przybrać nawet odcień purpurowy. Właśnie te ciemne, drobne, będą najbardziej wartościowe leczniczo. Kurdybanek jest bowiem rośliną leczniczą – działającą na nasz organizm oczyszczająco i odtruwająco. Ma zdolność do wiązania cząsteczek niektórych metali ciężkich, co wykorzystywano w dawnych czasach przy zatruciach ołowiem. Ma działanie żółciopędne, ochronne dla miąższu wątroby, pobudza perystaltykę jelit i usprawnia proces trawienia. Jednocześnie działa moczopędnie, przez co pomaga w pozbyciu się szkodliwych produktów przemiany materii i rozkurczowo, może być stosowane jako zioło wspomagające odkrztuszanie i łagodzące kaszel w chorobach układu oddechowego.

Drugą rośliną, którą bezlitośnie tępiły w naszych ogródkach, a która przejawia nieograniczoną właściwie zdolność do natychmiastowego odrastania, jest podagrycznik. Już ta nazwa mówi nam sporo o jego właściwościach. Leczone nim podagrę, dokładnie dnę moczanową. Dna moczanowa, czy szerzej – artretyzm, polega na gromadzeniu się soli kwasu moczowego w organizmie, najczęściej w stawach, co prowadzi do stanów zapalnych stawów, dolegliwości bólowych, a następnie do ograniczenia ruchomości stawów. Sytuacja taka ma miejsce, kiedy nadmiernie obciążona ciężkostrawnym jedzeniem wątroba przestaje nadążać z unieszkodliwianiem toksyn. Zamiast łykać przeciwbólowe tabletki, które tylko doraźnie znoszą dolegliwości, lepiej w takiej sytuacji skupić się na zalecanej przez lekarza diecie lekkostrawnej i wspomóc oczyszczanie organizmu ziołami, wśród których podagrycznik zajmuje ważne miejsce. Surowcem zielarskim jest w przypadku podagrycznika ziele,

a dokładniej liście tej rośliny. Możemy je suszyć na ziołową herbatkę, ale możemy też, zwłaszcza wczesną wiosną, kiedy listki są miękkie i młode, przeznaczyć je do bezpośredniego spożycia. Można z nich zrobić smaczną, zieloną pastę do kanapek, miksując młode listki wraz z łyżkami z dodatkiem oliwy, czosnku i soli. Można do takiej pasty dodać słonecznikowego ziarna, co wzbogaci jej smak i sprawi, że taka pasta będzie pełnowartościowym dodatkiem do kanapek. Możemy też użyć młodych liści podagrycznika do sporządzenia wiosennej zupy lub jarzynki, tak, jak dawniej na przednówku robili to nasi przodkowie.

Trzecią rośliną, która przyjdzie nam tu z pomocą, jest także uciążliwy chwast z kątów naszego ogrodu – pokrzywa. O ile praktyka okładania obolałych nóg pokrzywowymi, parzącymi liśćmi, nie ma większego uzasadnienia medycznego, o tyle już spożywanie pokrzyw i przetworów z nich – jak najbardziej. Surowce zielarskie uzyskiwane z pokrzyw to po pierwsze ziele, a dokładniej liście. Zrywa się całe, młode rośliny, z przeznaczeniem czy to na susz, czy to na sok, czy na jarzynę i czas na to jest właśnie teraz – w kwietniu i maju, kiedy rośliny są młode. Drugim surowcem pozyskiwanym z pokrzyw są ich korzenie,

ale te zbieramy jesienią. Pokrzywa, oprócz sporych ilości witaminy C i żelaza, zwiększa wydzielanie moczu, ułatwia usuwanie mocznika i szkodliwych produktów przemiany materii, pobudza krążenie krwi, działa przeciwobrzękowo, przeciwmiażdżycowo i odtruwająco. Poprawia też wydzielanie żółci oraz trawienie i przyswajanie składników pokarmowych. Jednocześnie ziele pokrzywy zwiększa odporność organizmu na infekcje. Ze względu na sporą zawartość żelaza, warto je włączyć do diety przy niedokrwistości. Z kolei spora zawartość krzemu poprawia stan włosów, skóry i paznokci. Witamina K zawarta w roślinie będzie działać przeciwkrwotocznie.

Warto pokrzywę w tym wiosennym okresie włączyć do diety w postaci jarzynki, jak szpinak, niewielkich ilości świeżo wyciskanego soku (1-2 łyżki dziennie), w okresie, kiedy roślina ma najwięcej wartości odżywczych, albo po sparzeniu dodawać jej do wiosennych sałatek. Suszony liść pokrzywy posłuży nam zarówno jako składnik wiosennej, oczyszczającej herbatki, jak też do płukanki poprawiającej stan zniszczonych przez zimę włosów.

Ewa Mirowska

zielarz – fitoterapeuta

Fot. P. Królikowski - młody bluszczyk kurdybanek

RADY OJCA JANA GRANDE-MAJEWSKIEGO (przedruk) C.d.

Na wszystko jest rada:

Na żylaki – 3 razy w tygodniu kasza gryczana i tabletki wenescin – z gryki i z kasztanowca.

Stopy palą – to już jest miazdżyca tętnic podkolanowych – trzeba się bronić: nie palić papierosów, nie jeść cukru, nie jeść rosółów i zacząć rozcierać sobie pod kolanami nogi spirytusem kamforowym. Żeby udrożnić delikatne naczynia krwionośne, które już nie dostarczają tak dokładnie krwi do stóp, jak to jest potrzebne. Moczenie w szalwii nic nie pomoże, lepiej moczyć nogi w zwykłej sodzie do picia.

Na odciski – zwykła cebula. Dużą główkę cebuli przeciąć wzdłuż, położyć na kuchni żeby się upiekła jak do rosółu się przypieka, wystudzić. Nogi wymoczyć w ciepłej wodzie z soda do picia. Wziąć jeden płatek cebuli upieczonej, wsypać łyżeczkę cukru pudru, położyć na odcisk i przybandażować tę maseczkę. Zmieniać, co 8 godzin, przez 3 dni. I tak pięknie rozmiękczy odciski, że można momentalnie nałożyć najciaśniejszy but i iść nawet na bal i już się nie czuje, że odcisk jest na nodze. Ale po trzech dniach swędzenie nie da wytrzymać i trzeba znowu wymoczyć w ciepłej wodzie z sodą nogi i odcisk odejdzie od zdrowego ciała i tkanki nie naruszy. Jeżeli bywa odcisk stary i duży, kurację powtórzyć.

Reumatyzm – jeśli chcemy leczyć, to przede wszystkim

grochem, bo posiada tyle działań antyreumatycznych, że na poligonie właśnie chroni chłopców od zmęczenia, od pocenia się, od choroby przemęczeniowej kostnej. Groch gotuje się z kminkiem, na sucho i później dodaje się do każdej zupy 2-3 łyżki grochu, z kminkiem i z masłem.

Wzrok się pogarsza? Przemywać oczy esencją herbacianą i brać wit. A+E i wzrok poprawia się sam. Przemywać esencją, ale można na wieczór robić okłady na 20-30 minut. Przy zapaleniu spojówek też robić okłady z esencji herbacianej, a poza tym brać wit. A+E w kapsułkach, albo 3 duże gotowane marchwie codziennie zjeść z masłem.

Łamanie w kościach – trzeba pić dużo mleka i dużo herbaty z mlekiem. Rano jedna szklankę, w południe drugą szklankę i co drugi dzień po śniadaniu szklankę mocnej herbaty bez mleka z łyżką spirytusu, który rozrzedza krew do najwyższych granic, a esencja herbaciana zawiera kofeinę i delikatną taeinę – rozszerza naczynia krwionośne i po nocnym zastoju – momentalnie to serce zmuszone jest do silnej pracy, nogi zaczynają się robić ciepłe.

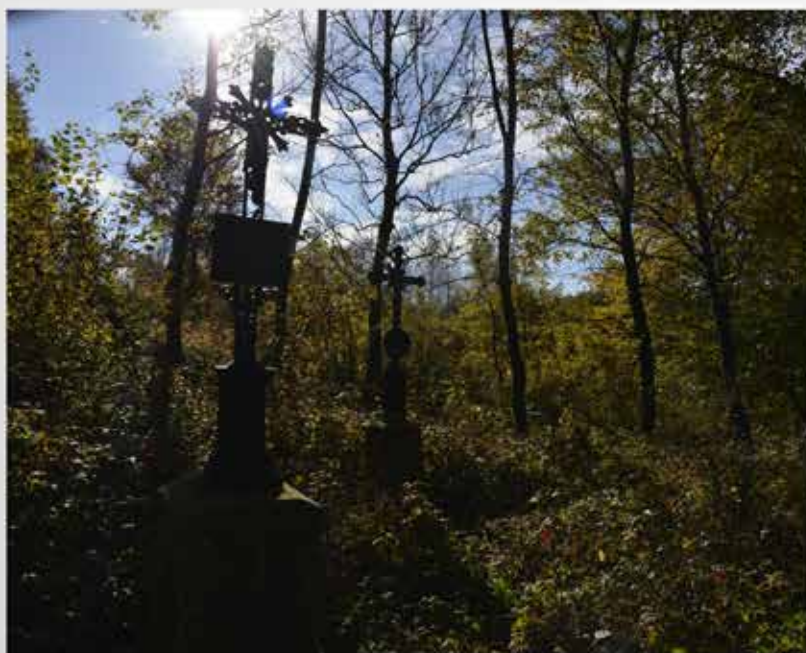
Zawroty głowy – to już jest niedobrze, bo to są zacopowane naczynia krwionośne w mózgu, gdzieś w jakiś miejscach wapnem. Wapnem kradzionym przez serce. Koniecznie używać wit. B1 w tabletkach.

Gmina w obiektywie...

Cmentarz w Ratnawicy

Fot. Paweł
Królikowski

Potencjał środowiska lokalnego w pracy z osobami starszymi

Część II

Starość jest nieunikniona, jednak człowiek może mieć wpływ na spowolnienie procesu starzenia. Z. Szarota¹ ukazuje pożądane czynniki przygotowujące do procesu starzenia się. Służyć one **mają profilaktyce starości na poziomie biologicznym, psychicznym, intelektualnym, społecznym i ekonomicznym**. To, co ma zapobiegać starzeniu się, jest zarazem warunkiem aktywnej starości i udanego starzenia się.

Należy dbać o **aktywizowanie w sferze fizycznej**. Już w dzieciach rodzice i wychowawcy powinni kształtować nawyki uprawiania sportu i rekreacji oraz dbania o higienę, zdrowie i nawyki żywieniowe. Przyczynia się to do zachowania jak największej sprawności fizycznej, utrzymania samodzielności oraz zachowania dobrego stanu zdrowia i przedłużenia aktywnego życia. Zwiększenie aktywności fizycznej seniorów – spacer, marsze, piesze wyprawy turystyczne, rowerowe poprawiają wydolność organizmu, zapobiegają i wspomagają leczenie wielu chorób. Ważna jest także troska o właściwie odżywianie, bogate w witaminy, sole mineralne i białka, unikanie tłuszczów zwierzęcych, słodczy, jak również używek.² Środowisko lokalne otwiera się coraz częściej na seniorów w aktywizowaniu ich w sferze fizycznej. Zaobserwować można organizowane przez ośrodki sportu i rekreacji zajęcia dla seniorów, w tym: fitness, stretching, jogę, aqua aerobic, promocję nordic walking. Seniorzy mają też możliwość uczestniczenia w zajęciach tanecznych organizowanych specjalnie dla ich grupy wiekowej. Organizowane są również spotkania z dietetykami, lekarzami, specjalistami różnych schorzeń.

Na **poziomie psychicznym** powinno wykształcić się adekwatne samopoznanie, zdrowy egoizm, pozytywne myślenie o przyszłości, niwelowanie lęku przed własną starością, co pomoże w efekcie zrozumieć i zaakceptować starość jako naturalną fazę i kontynuację życia, zaakceptować siebie, cieszyć się życiem. By żyć w równowadze psychicznej należy dbać o zaspokojenie wszelkich potrzeb, w tym aktywności. Ważne jest zaspokojenie potrzeb: emocjonalnych, najlepiej w gronie rodzinnym, poprzez kontakt z dziećmi, wnukami; oraz miłości – w gronie rodzinnym lub poprzez obecność w życiu wdowy czy wdowca przyjaciela, sympatii. Zaspokojenie

poczucia bycia potrzebnym jest realizowane poprzez pomoc dzieciom w opiece nad wnukami lub uczestnictwo w wolontariacie organizowanym przez wiele organizacji (Caritas, PCK, Stowarzyszenie Mali Bracia Ubogich, akcja Dar Czasu i Serca). Na gruncie zawodowym, choć senior przebywa na emeryturze, istnieje możliwość docenienia jego doświadczenia, wiedzy i umiejętności poprzez zaproszenie go do uczestnictwa w projektach w roli „eksperta”; stanowi to znamienitą formę jego nobilitacji, a nie odsunięcia na bok po zaprzestaniu czynności zawodowych. Poczucie własnej atrakcyjności wpływa na wzmocnienie poczucia pewności seniora, stąd organizowanie spotkań z kosmetyczkami, wizażystami, kreatorami mody, masażystami. Dodatkowo życie seniora bez stresu i frustracji zapewnić może przełamanie własnych oporów wobec korzystania z nowych technologii. E-aktywizację zaobserwować można w ostatnich latach w postaci kursów, co owocuje coraz większą liczbą osób starszych obecnych na forach dyskusyjnych, utrzymujących kontakt za pomocą poczty e-mail, skype’a, czytających aktualności na portalach skierowanych do seniorów, elektroniczne gazety, zakładających konta osobiste na portalach społecznościowych, korzystających sprawnie z telefonów komórkowych (połączenia telefoniczne, jak również wiadomości sms).

W okresie młodości i dorosłości powinno zadbać się o kształtowanie osobowości kognitywnej, rozbudzanie i pielęgnowanie zainteresowań, kreatywne organizowanie czasu wolnego i uprawianie gimnastyki umysłu, a w konsekwencji nie dopuścić się do intelektualnie ubogiej starości, czy ryzyka demencji. Ponieważ wzrost populacji ludzi starszych jest nieunikniony, jako społeczeństwo powinniśmy wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom edukacyjnym w ramach uniwersytetów trzeciego wieku, umożliwiających osiągnięcie wyznaczonego celu.³

Na gruncie **intelektualnego funkcjonowania** seniorzy mają do dyspozycji wykłady, seminaria i zajęcia fakultatywne organizowane przez Uniwersytety Trzeciego Wieku, różne kursy językowe, komputerowe, korzystania z Internetu, elektronicznej bankowości, pamięci i koncentracji uwagi, doskonalące w ramach aktywizacji osób już po 50 roku życia. Intelektualnemu rozwojowi sprzyja również organizowanie przez lokalne ośrodki kultury, czy biblioteki dyskusyjnych klubów książki i dyskusyjnych klubów filmowych, amatorskich grup teatralnych, spotkań tematycznych, zajęcia typu fitness dla umysłu, zachęcanie do rozwiązywania krzyżówek, łamigłówek i rebusów.

W zakresie **społecznego funkcjonowania** należy wzmacniać umiejętności interpersonalne, umiejętności współżycia zespołowego już od najmłodszych lat.

1 Z. Szarota, Gerontologia społeczna i oświatowa. Zarys problematyki, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004, s. 58-61.

2 A. Kowalewska, A. Jaczewski, K. Komosińska, Problemy wieku starczego (w:) Jaczewski A. (red.), Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2005.

3 por. P. Ho, The University of the Third Age: Achieving Life-long Learning and Servicing Culture, 2006, www.volunteerlink.net, s. 391-401; N. R. Hooyman, H. A. Kiyak, Social Gerontology: A Multidisciplinary Perspective, MA: Allyn and Bacon, Boston 2002.

Sprzyjają temu prace zespołowe, projektowe, wolontariat. W okresie przejścia na emeryturę seniorom towarzyszy niejednokrotnie poczucie osamotnienia. Utrata roli społecznej pracownika, osłabienie aż do zaniku kontaktu z dotychczasowymi współpracownikami, efekt „pustego gniazda” na gruncie rodzinnym. Powinno obalać się negatywne stereotypy starości, wdrażać do aktywności społecznej, utrzymywać więzi rodzinne i towarzyskie, angażować się w prace społeczne i przyjmować na siebie nowe role społeczne, by zapobiegać w przyszłości izolacji, osamotnieniu i poczuciu nieprzydatności. Pomocne stają się organizowane projekty międzypokoleniowe (np. Senior w Akcji Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „e”), spotkania pokoleń, warsztaty kultury, zajęcia w Centrach Aktywizacji Seniora, Klubach Seniora, Kołach Gospodyń Wiejskich, Uniwersytetach Trzeciego Wieku, które sprzyjają budowaniu nowych więzi interpersonalnych, dla osób głębokiej wiary uczestnictwo w spotkaniach grup przykościelnych. Naprzeciw seniorom wychodzi wiele miast, które organizują okazjonalne ceny biletów w wybrane dni miesiąca do teatru, kina czy specjalne oferty kawiarni sprzyjające spotkaniom seniorów (akcje odbywające się pod nazwą: „Dni Seniora”, „Zniżki dla Seniora”, „Teatr Przyjazny Seniorom”, „Kinoteka Seniora”, „Kawiarnia dla Seniora”, „Kawa dla Seniora”). Wszelkie informacje na temat akcji odbywających się w mieście dostępne są na stronach internetowych urzędów miast, samych instytucji organizujących zniżki, a także często na stronach ośrodków pomocy społecznych. Seniorzy pozostający w domu, którzy nie obawiają się stosowania technologii komputerowej, mają okazję do spotkań w Internecie. Funkcjonują różne fora dyskusyjne zorganizowane przez seniorów i dla seniorów, jak na przykład Klub Senior Cafe⁴.

Pod względem **ekonomicznym** kształcić należy postawy przewidujące – gromadzić oszczędności, myśleć o ubezpieczeniu społecznym, zapewniać godne warunki materialne, by uniknąć starości zależnej finansowo od innych, by móc realizować odważne plany. Seniorzy mają możliwość korzystania z Karty Seniora uprawniającej ich do wielu zniżek przy zakupie biletów kolejowych, lotniczych (biura podróży organizują wczasy dla seniora w promocyjnej cenie) do kina, teatru, przy opłatach kursów, a nawet podczas zakupów w wybranych hipermarketach czy aptekach. Dla większości seniorów jedynym źródłem utrzymania są świadczenia emerytalne, nieliczni dorabiają sobie do emerytury, dlatego też organizowane są kursy odpowiedniego gospodarowania budżetem domowym. W celu podniesienia możliwości podreperowania budżetu domowego Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości organizowała projekt „Aktywny Emeryt”, przygotowujący seniorów do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. W zakresie aktywizacji

zawodowej organizowane są przez różne placówki warsztaty rękodzielnicze, jak chociażby wikliniarstwa, szydełkowania, robienia na drutach, haftowania, lepienia z gliny, masy solnej, gipsu, papieroplastyki. Coraz częściej spotkać można kursy elektronicznej bankowości, co również sprzyja oszczędności na braku opłat za obsługę rachunku i przelewy.

By pomóc w aktywnym, udanym starzeniu się, należy zwrócić uwagę na duże znaczenie działań aktywizacyjnych na rzecz seniorów podejmowanych przez pracowników socjalnych, animatorów społecznych, pracowników organizacji pozarządowych, andragogów, gerontologów, edukatorów, wolontariuszy.

N. Coni uważa, że „Wiek starszy jest ostatnią fazą wzrostu i rozwoju. Im dłużej żyjemy, tym większą mamy okazję uzyskać możliwie pełny rozwój. Życie do późnej starości daje większe szanse całkowitego wykorzystania swego potencjału. Starzenie się pociąga za sobą pogarszanie się czynności naszego organizmu, nie musi to jednak dotyczyć wszystkich ludzkich działań i zdolności”⁵.

Tak silne wzmocnienie seniorów w sferze biologicznej, intelektualnej, emocjonalnej, społecznej i ekonomicznej powoduje u nich wzrost poczucia zrozumienia, zaradności i sensowności, które to komponenty składają się na ogólne poczucie koherencji.

Obecnie stoimy przed wyzwaniem, jakie stawia nam starzejące się społeczeństwo. To, w jaki sposób sprostamy temu wyzwaniu będzie rzutować na jakość życia nie tylko naszego pokolenia, ale i tej grupy społeczeństwa, która będzie przechodzić proces starzenia znacznie później. Wraz ze wzrostem populacji ludzi starszych konieczne jest kształtowanie postawy zrozumienia wobec zjawiska starzenia się oraz uświadamianie negatywnych przejawów w sferze kontaktów międzypokoleniowych i polityki społecznej w odniesieniu do ludzi starszych. Dyskryminacja z powodu wieku nie powinna być tolerowana; często wyrasta ona na podłożu własnych obaw o starość. Nawiązanie kontaktu z osobami starszymi może niewątpliwie znacząco wpłynąć na obniżenie przejawów dyskryminacji, zwiększoną chęć seniorów na wyjście do ludzi i świata, stąd postulat wykorzystania potencjału środowiska lokalnego do pracy z osobami starszymi. W tekście przytoczono zaledwie przykłady pożytecznych działań możliwych do realizacji i już realizowanych w środowisku lokalnym. Zaleca się kadrze pracującej z osobami starszymi promowanie działań środowiskowych na ich rzecz, propagowanie edukacji w zakresie aktywnego starzenia się i starości, organizowanie nowych adekwatnych do prezentowanych potrzeb w środowisku.

Dr Katarzyna Ziomek-Michalak

4 <http://www.klub.senior.pl/>; http://www.50plus50.pl/forum_dla_seniorow/; <http://www.ksenior.pl/>; <http://www.bycseniorem.pl>

5 N. Coni, W. Davison, S. Webster., Starzenie się, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994, s. 24.

Krzyże i kapliczki

Krzyż w Woli Sękowej

*Przy drodze stał krzyż,
Widziałem pustą wnękę na Ciało Chrystusa
Chrystus wysiedlony
prawdziwie wysiedlony
Krzyż pusty, ona pusta
aż wiatr w niej świszczczy,
na żebrach przygrywa.
nikt do tańca nie prosi.
Wsi spokojna wsi bezludna
nic nie masz wesołości
Lemko nie powrócił.*

*fragment wiersza
Katarzyny Szwedy*

Dzisiaj o mieszkających niegdyś Rusinach w Woli Sękowej, przypominają odrestaurowana dzwonnica cerkiewna, kilka nagrobków cmentarnych, kapliczki i krzyże przydrożne. Krzyż, który w tym numerze kwartalnika prezentuję, stoi w dolnej części wioski, dzięki temu dostał swojego właściciela i nie został zdewastowany. W pierwotnym kształcie składał się z trzech członów, zwieńczony ponad jednometrowym żeliwnym krzyżem z wizerunkiem ukrzyżowanego, na którym jest mnogość szczegółów, precyzyjne wykonanych, oznaczony ornamentem roślinnym i figurami. Został osadzony w kamiennym cokole. Bardzo ciekawe w tamtych latach było montowanie krzyży, strugano wiórki ołowiu, mieszano z siarką i wypełniano tym luz między trzpieniem krzyża a kamiennym cokołem. Powstawał siarczek, który wiązał mocno, ale po jakimś czasie to spoiwo się wykruszało, dlatego niektóre legły u swych podstaw. Poszczególne człony zostały wykute z piaskowca,

na dwóch wykonano prostą płytcinę, a na środkowej dużą wnękę, jaki świątek tam się znajdował, nikt z miejscowych już nie pamięta. Wskutek warunków atmosferycznych i długoletniego bielenia wapnem, w dolnej płytcinie inskrypcja fundatora i data budowy jest nieczytelna. Prawdopodobnie został ufundowany w okresie wzmożonego ruchu emigracyjnego za ocean, począwszy od lat 80-tych XIX stulecia, do wybuchu wielkiej wojny w 1914 roku. Krzyż ten był najwyższy ze wszystkich w Woli Sękowej, co świadczyło o pobożności i zamożności fundatora. Z relacji mieszkańców wynika, że opiekunem przed II wojną światową i w trakcie był rdzenny mieszkaniec, Michał Krawiec, wyznania greko-katolickiego, który został wysiedlony w ostatniej fazie akcji „Wisła” w 1947 roku. Po komasacji gruntów, krzyż przeszedł na własność wraz z działką do rodziny Antoniny i Antoniego Dąbrowiaków, następnie pokoleniowo opiekę przyjął syn Michał z żoną Mieczysławą. Małżeństwo ufundowało figurkę Matki Boskiej do pustej wnęki. W latach 80-tych ubiegłego wieku, górny segment wraz z krzyżem został uszkodzony i dlatego opiekunowie go skrócili o ten segment. Całość w obecnej chwili wymaga gruntownego remontu. Deklarację odnowy złożyli Agnieszka i Jacek Dąbrowiak. Szczęść Boże tym przedsięwzięciom. Niech ta historyczna spuścizna służy dalej ludzkości i przypomina, że kiedyś tu żyli i ciężko pracowali ludzie głębokiej wiary.

Zdzisław Bednarczyk

Finał Gminnej Ligi Piłki Halowej 2018/2019

W sobotnie popołudnie, 19 stycznia odbyły się ostatnie mecze Gminnej Ligi Piłki Halowej w sezonie 2018/2019. Po zaciętej walce pierwsze miejsce zdobyła drużyna OLD BOYS Nowotaniec, drugie REBELS Bukowsko i trzecie DREAM TEAM Bukowsko. Na następnych miejscach plasowały się następujące drużyny: REMIX

Niebieszczany, COSMOS Nowotaniec, ULTRAS Bukowsko, SZACHTAR Karlików/Bukowsko i COSMICZNI Juniorzy Nowotaniec.

Tytuł najlepszego strzelca turnieju zdobył Dawid Rymarowicz z DREAM TEAM Bukowsko, a najlepszym bramkarzem został Dominik Przyboś z drużyny COSMOS Nowotaniec.

Fundatorem nagród był Wójt Gminy Bukowsko Marek Bańkowski.

Wszystkim zwycięzcom gratulujemy.

Wiejski muzykant

Wspomnienia Mariana Dębickiego

Mimo tragedii narodowej, przemocy i ucisku, mimo terroru okupanta wśród mieszkańców wsi istniało życie towarzyskie. Natura chłopska domagała się rekompensaty za ciągły smutek i niepewność jutra, szukała chwili zapomnienia, topiła smutek nieraz i w bimbrze. Pędzenie bimbru było niby karalne, lecz celowo patrzono na ten proceder przez palce. Ponadto przydzielano „kontyngentówkę”. Niemcy mieli w tym swój cel; była to zorganizowana walka z polskością ułatwienie wykrywalności komórek polskiego ruchu oporu biologiczne wyniszczenie narodu polskiego przez rozpijanie. Niemniej jednak towarzyskie spotkania i wiejskie muzykowanie przy umiarkowanej konsumpcji alkoholu pozwalało ludziom rozładować napięcie nerwowe, podtrzymywały na duchu młodych i starych, walczących partyzantów i biednych uciekinierów, ukrywających się w naszej wsi. Po przełamaniu kryzysu na froncie wschodnim zaświtała nadzieja na kres hitlerowskiego terroru. Wiedzieliśmy teraz, że nie od Anglików należało oczekiwać wyzwolenia. Jedynym moim źródłem informacji politycznej były zasłyszane rozmowy mieszkańców wsi. Tak więc docierały do mnie zdania zapowiadające frontowy śwąd, a za nim jutrenkę wolności. Wąsaty Jan szczególnie żywo i ze swadą komentował: „Moskalw ruszyli, odpiyrajom szwabów. Oj! Bierom sukinsyny w dupe, że jaż. Ja wiem swojy! Sowiyt, jak już ruszoł z miejsca, to on pudziy do przedu, oho!” Napór wyzwolenczej Armii Radzieckiej coraz bardziej przybliżał linię frontu do polskich granic. Powiadano, że Sowietci już tam, już tu, ba, już w Hyrowie, już gdzieś daleko słysząc było dudnienie głucho i głębokie, wzmagające się i przybliżające. Coraz bardziej rósł popłoch okupanta. Ratowanie własnej d... zachwiało niemieckim planem gnębienia i wyniszczenia. Przybrała ona formy absolutnej dewastacji i grabieży. Zdjęto białe rękawiczki. Diabli wzięli wszelkie planowe kontyngenty. Coraz głośniejszy huk armat, pękających kul i bomb zapowiadał linię frontu za lada moment. Tymczasem we wsi stacjonowały oddziały niemieckich wojsk. W naszym domu, a także na boisku na słomie, sypiało wielu frontowych żołdaków. Po alarmie zaczęli gorączkowo wyjeżdżać z wioski w nieznanym kierunku. W popłochu zostawili piękny rower, który ojciec ukrył w szopie wśród stolarskich rupieci. Nie zdążyli też zabrać kilku

pak wojskowych sucharów. Na słomie, gdzie spali, znalazłem piękny portfel, a w nim sto dziewięćdziesiąt złotych okupacyjnych w postaci papierowych dziesięciozłotówek, równiutko ułożonych, nowiutkich, jakby wprost spod prasy. Widać bardzo im się spieszyło. Cieszyłem się pieniędzmi i nadzieją, że rower będzie mój. Nie pora jednak była to na radość pełną. Pod rosnącym ciągle naporem frontowego huku wśród mieszkańców powstał popłoch. Zdecydowano, że wieś trzeba opuścić. Ludzie masowo uciekali w kierunku lasów. Zabierali z sobą bydło, żywność, odzież i wszystko, co dało się wziąć. Ekwipunek naszej rodziny na czas przetrwania frontu ograniczał się do bydła pędzonego na powrozach przez matkę i dwukołowego wozu, zwanego telegą. Wśród zgromadzonych rzeczy na pace telegi znalazły się paki wojskowych sucharów. Orszak rodzinny zatrzymał się na terenach Małej Wsi, zaledwie parę kilometrów od domu rodzinnego. Musieliśmy zanocować w wykopanym tu dole. W pobliżu gromadziło się też wiele innych rodzin. Pamiętam tę noc. Nieustannie warczały niemieckie czołgi, huki artyleryjskie rozdzierały powietrze, wbijały się klinem w uszy, przyspieszały tętno i potęgowały strach. Nie orientowałem się, czy to kule padają, czy biją armaty tych przeklętych czołgów. Wydawało mi się, że zbliża się kres istnienia. Przerażone kobiety gromadziły się w bunkrach i zawodziły jęklami: „Matko Boska, poratuj! O Jezusie Nazareńskim, dopomóż! Panie Boże, uchron...! Zdrowaś Maryjo...! Baranku Boży, zmiłuj się nad nami! Od głodu, ognia, wojny...! I tak wkoło Macieju, a noc ciągnęła się w nieskończoność. W tę noc poznałem chyba prawdziwy strach. W dzień gdy ucichły frontowe dudnienia, ze swym majdanem przenieśliśmy się do wsi Tokarnia. Do snu ułożono nas w sieni na słomie. Niestety, i tu nie mogłem w żaden sposób zasnąć. W głowie roiły mi się straszne myśli o „rizaniu Lachi”. Ot, skojarzenia dawnych pogłosek. Wreszcie zmęczony zasnąłem. Strach okazał się bezpodstawny, wyimaginowany. Dziś wnioskowałbym inaczej. Przecież tokarnianie okazali nam serdeczność. Przyjęli pod dach, udzielając noclegu. Częstowali i karmili tym, co w domu mieli – chlebem, mlekiem, „bandurkami”, czyli ziemniakami. Zaś w obliczu grożącego frontowego niebezpieczeństwa, a także zapowiedzi ewentualnej „zapłaty” nie w głowie było „rizanie” tym, którzy wyróżnili się służalczą postawą wobec okupanta lub mieli coś na sumieniu. Tacy albo cicho siedzieli, albo dawno ze wsi wywiali. Tak więc nie należało się bać. Następnego dnia przenieśliśmy się w głąb lasów. Tu z gałęzi, trzciny i świerków zbudowaliśmy szałas. W nim zamierzaliśmy przetrwać przejście linii frontu. Żywiliśmy się głównie mlekiem i owocami leśnymi. Chleba mieliśmy mało. Bardzo się przydały wojskowe suchary, którymi rodzice

gospodarowali nader oszczędnie. Nie było nawet tak źle na tej przymusowej ucieczce, zwłaszcza pogoda była cudna. Ludzie mówili, że za frontem idzie pogoda, bo chmury deszczowe rozbija frontowy huk. Dawniej, gdy zbliżała się czarna chmura, brzemienią ulewą lub gradem, uruchamiano wszystkie dzwony kościelne, bo ich głos miał unicestwić lub złagodzić siłę działania żywiołu. A jednak spadł ulewny deszcz, a nam zaczęło się uprzykrzać biwakowanie. Szatro przeciekało. Zrobiło się mokro, przemiękło. Odzież nasiąknęła wilgocią, słoma oślizła na legowisku. Każdy chodził zziębnięty i skulony. Brrr! Przypominam sobie „Jukimów” z Zadniego. Jakże mogli tyle wytrzymać! Od czasu do czasu organizowano wypadki do wiosek za żywnością. Rządzili tam jeszcze okupanci, więc przedsięwzięcia takie należały do niebezpiecznych. Niemcy łapali „murzynów” do pracy i często przetrzymywali ich przez kilka dni. Do zbiegów strzelali. Tak zginął Drozd z przydomkiem „Jantuk”. Ponadto na wioskę padały kule. Każdy taki wypadek był narażeniem życia. W pogodny, bezchmurny dzień 11 sierpnia 1944 roku płonąła przeważająca część nagórzańskich chałup, wśród nich i chałupa moich rodziców. Wraz z innymi obserwowałem z góry ten pożar. Dom płonął jak fajerwerek. Strzecha i ściany z drzewa, jak pieprz suche, w skwarze upalnego dnia buchały ogniem. O gaszeniu pożaru mowy nie było. Głęboki żal ścisnął mnie za gardło, z oczu wyciskał łzy, żal za domem, za rowerem, za gramofonem z piękną i dużą mosiężną tubą. Pogorzelnicy zostali na teledze z bydłem i dobytkiem, a także z nadzieją w sercu, że Niemcy nie zdążą zniszczyć doszczętnie urodzajów. Podczas leśnej włóczęgi spotkałem kilku ludzi czyszczących ręczne karabiny. Byli to prawdopodobnie partyzanci. Czasem Niemcy zapuszczali się w głąb lasu po bydło. Dzięki partyzantom nie zawsze im się to udawało, więc do lasu wstępowali niechętnie. Nadeszła wieść, że ludność cywilna powinna opuścić lasy. Wynikało z tego, że i tych zakątków front nie ominie. Ludzie ruszyli w różne strony. Każdy tam, gdzie sądził, że może być najbezpieczniej. Ojciec rozumował, że należy przebić się przez linię frontu. „Trza puść na wschód, bo stamond idziy oswobodzyniy”. Orszak rodzinny wyruszył więc w kierunku wschodnim i zatrzymał się w małej osadzie Sanuczek, leżącej nad rzeczka o tej samej nazwie. Tutaj też byli frontowi Niemcy. Zwiadowcze samoloty radzieckie penetrowały teren, coraz bliżej słychać było wybuchy pocisków – znak, że zaczyna robić się gorąco. Ojciec odrzekł, że niemożliwe jest tu pozostanie.

C.d.n.

z podwórka.....

Stulątek z Nadolan

W sobotę, 19 stycznia, swoje setne urodziny obchodził Pan Bronisław Słysz, urodzony w 1919 roku w Nadolanach. Z tej okazji Pani Gabriela Bałut, Kierownik Placówki Terenowej KRUS w Sanoku, Pani Magdalena Cypcarz-Wanielista Kierownik USC w Bukowsku wraz z Wójtem Gminy Bukowsko Panem Markiem Bańkowskim odwiedzili czcigodnego Jubilata. Pan Bronisław, mimo swego wieku, uraczył gości ciekawymi wspomnieniami z przeszłości, które większość z nas zna jedynie z książek. Jeszcze raz składamy Panu Bronisławowi wielu lat życia w zdrowiu i pogody ducha.

Promesa na drogi

Dnia szóstego marca w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim z rąk sekretarza stanu w MSWiA Pana Jarosława Zielińskiego oraz Pani Wojewody Ewy Leniart, Wójt Gminy Bukowsko odebrał promesę na kwotę 60 tysięcy złotych na odbudowę drogi w miejscowości Bukowsko. Jest to wielki sukces Gminy, który wpłynie na poprawę infrastruktury drogowej z zakresu usuwania skutków klęsk żywiołowych oraz ruchów osuwiskowych ziemi.

Klub Senior+

Ósmego marca, z rąk sekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej Pana Krzysztofa Michałkiewicza oraz Pani Wojewody Ewy Leniart, Wójt Gminy Bukowsko odebrał promesę dla Gminy Bukowsko na utworzenie Klubu Senior+ w miejscowości Tokarnia. Oferta przyczyni się do poprawy aktywnego wypoczynku seniorów z terenu gminy.

Mieszkanka Gminy Bukowsko w Reprezentacji Polski

Klaudia Maciejko, mieszkanka wsi Pobiedno, znalazła się w dwudziestoczteroosobowej kadrze zawodniczek z całej Polski (U-15). Jako pierwsza zawodniczka Akademii Piłkarskiej Sanok przywdzieje koszulkę z Białym Orłem na piersi.

Klaudia została nominowana w plebiscycie Nowiny24 – SPORTOWIEC JUNIOR ROKU w kategorii dziewczęta.

Lokal do wynajęcia

Wójt Gminy w Bukowsku informuje, że posiada do wynajęcia lokal w miejscowości Pobiedno, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej, handlowej. Lokal usytuowany jest przy drodze powiatowej relacji Sanok – Pobiedno – Bukowsko, naprzeciw Szkoły Podstawowej.

Certyfikat z realizacji międzynarodowego projektu „Piękna nasza Polska Cała”

Przedszkole” Samorządowe w Bukowsku przystąpiło do projektu „Piękna Nasza Polska Cała” w połowie września 2018 roku. Wzięły w nim udział wszystkie 4 grupy. Autorem i koordynatorem Projektu jest Ludmiła Fabiszewska nauczyciel Miejskiego Przedszkola nr 2 im. Juliana Tuwima w Aleksandrowie Łódzkim. Honorowy patronat nad Projektem objęli: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, Wydawnictwo Edukacyjne MAC, Telewizja Łódzka.

Międzynarodowy Projekt Edukacyjny Piękna Nasza Polska Cała był odpowiedzią na wyjątkowe święto Polaków – 100 rocznicę odzyskania niepodległości. Wiek przedszkolny to właściwy czas na rozbudzenie w dziecku świadomości kim jest i skąd pochodzi. Celem programu jest kształtowanie postaw patriotycznych, uwalnianie na piękno, folklor i tradycje Polski, kształtowanie tożsamości narodowej dzieci poprzez poznanie historii państwa polskiego i symboli narodowych, poznanie tradycji, zwyczajów, poznanie tańców ludowych, wzmacnianie poczucia radości i dumy z bycia Polakiem. Projekt jest zgodny z obowiązującą Podstawą Programową i kierunkiem polityki oświatowej MEN.

Projekt był przeznaczony dla przedszkoli, szkół podstawowych i świetlic. W czasie trwania projektu każdy uczestnik projektu był zobligowany do zrealizowania 11. zadań, nasze przedszkolaki zrealizowały ich 12. Jego realizację rozpoczęliśmy od przygotowania wspólnie z kucharką „Według przepisu babci i dziadka” nasze regionalne Proziaki. Potem w połowie października w przedszkolnym holu powstał kącik patriotyczny, do którego mama Agnieszka Dusznik namalowała parę tancerzy ubranych w stroje ludowe z naszego regionu. Również w październiku rozpoczęliśmy naukę Hymnu – grupa młodsza dwie zwrotki, zaś grupy starsze uczyły się wszystkich czterech. Generalną próbę odśpiewania Mazurka Dąbrowskiego mieliśmy 7 listopada 2018 r. podczas między przedszkolnego konkursu recytatorskiego pt. „Piękna Nasza Polska Cała”. Nasi podopieczni, jak i zaproszeni goście z Przedszkoli Samorządowych w Nowotańcu i Pobiedna mieli okazję popisać się kunsztem recytatorskim. Wszyscy uczestnicy obdarowani zostali upominkami, zaś najlepsi otrzymali dyplomy. W każdej z grup dzieci uczyły się wiersza W. Bełzy „Katechizm polskiego dziecka”, grupy niebieska i żółta nauczyły się również wiersza I. Romanowskiej „Polska jest wspaniała”. Przedszkolaki były współorganizatorami uroczystych obchodów Święta Niepodległości zarówno w Zespole Szkół w Bukowsku, jak i Gminnych obchodów tego święta. W programie artystycznym dzieci recytowały wiersze,

śpiewały piosenki oraz zatańczyły ubrane w piękne stroje ludowe tańce – trojaka i poloneza.

Specjalnie na potrzeby projektu stworzyliśmy własnoręcznie pocztówkę, która powędrowała do Pani Ludmiły 30 listopada 2018 r. Końcem listopada w grupach zielonej i pomarańczowej odbył się dzień mody patriotycznej. Dzieci świetnie się bawiły w roli modelek i modeli, zaś rodzice fachowo podeszli do sprawy przygotowując stroje. W dniu 14 listopada grupa żółta zasadziła na terenie naszego przedszkola „Drzewo pamięci” – dąb, będący symbolem życia i wolności. Z radością i ogromną przyjemnością wykonaliśmy zadanie „Szlakiem historii”. Grupy zielona i pomarańczowa dnia 08.11.2018 r. odwiedziły Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, zaś grupy żółta i niebieska 14. 11. 2018 r. Nasi podopieczni mogli zwiedzić m. in. dawne domostwa, porozmawiać z zegarmistrzem i obejrzeć jego warsztat pracy, dowiedzieć się jak żyli i pracowali kiedyś ludzie. Miłym zakończeniem wycieczki były warsztaty garncarskie pt. „Nie święci garnki lepią”. Zaangażowanie wszystkich nauczycieli pozwoliło na zrealizowane wszystkich zadań a teraz nasze przedszkole otrzymało certyfikat. Koordynatorem projektu na terenie przedszkola jest mgr Diana Żytka-Duduś.

„DRODZY NAUCZYCIELE!

Dziękując Wam za ogrom serca i pracy, włożonej w realizację Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego „Piękna Nasza Polska Cała”, chcemy życzyć dużo inspiracji i pomysłów, dalszych działań patriotycznych i folkowych, promowania naszej Pięknej Ojczyzny w kraju i za granicą, poszanowania tradycji i wartości. Jesteśmy pod ogromnym wrażeniem Waszego zaangażowania i wyjątkowych niepowtarzalnych pomysłów – z całego serca DZIĘKUJEMY!

Niech cudowne wspomnienia i wzruszenia pozostaną na długo w sercach naszych wychowanków i naszych.”

Ludmiła Fabiszewska

Chodzę, bo lubię!

Wiosna zbliża się do nas coraz większymi krokami. Świeże powiewy wiatru, rześkie zapachy, ptasie odgłosy zachęcają do wyjścia z domów, do spacerów. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Pobiednie nie oparły się tej pokusie. Pomimo niezbyt wysokiej temperatury, we wtorkowy wieczór (12 marca) wyruszyły na wspólną marszrutę. Po przejściu blisko 10 kilometrów, utwierdziły się w przekonaniu, że jest to świetny sposób na spędzenie czasu w gronie znajomych. Spacery odbywać się będą regularnie – we wtorki. Miejscem wymarszu grupy jest parking przed szkołą. O godzinie 18.00 ruszamy drogą w stronę Dudyniec.

Serdecznie zapraszamy wszystkie Panie, które zechcą z nami chodzić. Z kijkami lub bez, z dziećmi, mężami – lub bez. Koniecznie natomiast należy mieć przy sobie elementy odblaskowe. Do zobaczenia!

Zarząd KGW w Pobiednie

KONCERT ŻYCZEŃ DLA BABCI I DZIADKA

„Babcia i Dziadek jest trochę rodzicem, trochę nauczycielem i trochę najlepszym przyjacielem”.

Wzorem lat ubiegłych dnia 22. 01. 2019 r. dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniowie klas I – III przygotowali i zaprezentowali przedstawienie dla swoich Babć i Dziadków. Uroczystość rozpoczęła dyrektorka szkoły pani Katarzyna Wojtuszevska-Cap, która przywitała zaproszonych gości oraz tłumnie zebranych Seniorów, rodziców i uczniów. Nawiązując do tego święta podkreśliła, jak ważny jest wpływ babci i dziadka na wychowanie młodego pokolenia. To od nich wnukowie uczą się mądrego patrzenia na świat, rozeznawania co w życiu jest ważne i piękne oraz w jaki sposób pokonywać trudności, aby osiągnąć cel i być wartościowym człowiekiem. Każda babcia i dziadzio chciałaby, aby ich wnukowie osiągaliby sukcesy zarówno teraz w szkole jak i w przyszłym życiu. Dlatego też angażują się i pomagają rodzicom w wychowaniu swoich pociech. Wdzięczni za opiekę i troskę, wnukowie z radością w sercu złożyli im bukiety życzeń wraz z piosenkami. Dzieci najmłodsze przedstawiły „Bożonarodzeniowe Jasełka”, które podtrzymały świąteczny nastrój tej uroczystości. Postacie aniołów, królów, pastuszków, a nade wszystko Maryi i św.

Józefa, w które wcieliły się przedszkolaczki z 3 i 4 – latków wzruszyły zebranych gości. Ich spontaniczność i pierwsze poważnie odgrywane role, pozwoliły widzom odczuć atmosferę betlejemskiej stajenki, gdzie nowonarodzony Bóg pozwolił się adorować przez maluczkich tego Świata. Koncertowy pakiet życzeń wraz z piosenkami grupy 5 – letnich dzieci, oddziału 0, oraz klasy I pozwoliły Seniorom poznać jak wielką serdecznością, życzliwością i wdzięcznością otaczają ich wnukowie. Sięgając pamięcią do czasów minionych, uczniowie klas I – III zaprezentowali „Ucztę Wesela”, która wzbudziła wiele wspomnień i emocji, a także poruszyła niejedno serce. Epizodyczne sceny wesela poprzeplatane tańcami i humorystycznymi przyśpiewkami przeniosły Seniorów w świat swojej młodości, gdzie na własnym weselu goście w ten sposób się bawili. Wpływ cywilizacji oraz różnorodność kulturowa zmieniła obrzędy wesela. Praktykowane dawniej, a często zapomniane dzisiaj zwyczaje niejednokrotnie wprowadzały nas w niepowtarzalny klimat tamtych lat. Walorem przedstawionego „Wesela” była gwara i barwne stroje biesiadników niespotykane w czasach współczesnych. Różnorodność zaprezentowanych tańców i bogactwo wyśpiewanych przez dzieci przyśpiewek podkreśliła dorobek zwyczajowy, często wspominany przez Babcie i Dziadków. To wzbudziło ogromny entuzjazm i radość widzów, że ich wnukowie doceniają ważność i konieczność kultywowania tradycji swoich przodków. W owacjach na stojąco uczniowie wyśpiewali uroczyste „Sto lat”, a pani dyrektorka Katarzyna Wojtuszevska-Cap złożyła życzenia podkreślając ważność obchodów tego Święta. Na koniec w dowód miłości mali artyści wręczyli własnoręcznie wykonane upominki.

Program artystyczny został przygotowany przez panie nauczycielki: Dorotę Urban, Mariolę Babiarcz, Bożenę Skubisz, Bernardettę Ślusarz, Magdalenę Nitkę, Sabinę Wojciechowską, Halinę Pisaniak, Jolantę Skoczolek, Martę Terrier, a o oprawę muzyczną zatroszczył się pan Lesław Pyrcak.

Dorota Urban, Mariola Babiarcz

BETLEJEMSKIE ŚWIATEŁKO

„W Betlejem, w Grocie Narodzenia Pańskiego, płonie wieczny ogień. To właśnie od niego, co roku, odpala się lampion, którego płomień niesiony przez skautów, przez kraje i kontynenty, obiega świat. Polska jest jednym z ogniw betlejemskiej sztafety. Przyjmujemy Betlejemskie Światło Pokoju od skautów słowackich i przekazujemy je dalej, do szkół, urzędów, parafii, rodzin, a także na wschód i północ Europy. Wędrownice betlejemskiego płomienia towarzyszy zawsze specjalne przesłanie...” Z takim oto przesłaniem – Światło z Betlejem to Światło, które łączy 11 DH im. Marii Skłodowskiej-Curie z Bukowska wraz drużyną podharc mistrzynią Ewą Kseniak przekazała na ręce Wójta Gminy Bukowsko Betlejemskie Światło Pokoju

z wezwaniem do jednoczenia się w duchu chrześcijańskiej miłości oraz z serdecznymi życzeniami z okazji Świąt Narodzenia Pańskiego oraz pomyślności w Nowym Roku.

PK

JASEŁKA W PRZEDSZKOLU

W Przedszkolu Samorządowym w Bukowsku odbyły się jasełka bożonarodzeniowe. Dzieci opowiedziały rodzicom i zaproszonym gościom historię narodzenia Jezusa opatrzoną najpiękniejszymi polskimi kolędami i pastorałkami.

Od maluchów do starszaków – wszystkie przedszkolaki długo przygotowywały się do prezentacji jasełek. W przedszkolu uczyły się śpiewać kolęd, pastorałek, a rodzice pomagali w opanowaniu tekstów. Nauczycielki przygotowały scenariusz i dekorację.

Przedstawienia były wyjątkowe. Mali aktorzy, we wspaniałych strojach prezentowali się doskonale na tle bożonarodzeniowej dekoracji – stajenki z Józefem, Maryją i Dzieciątkiem. Rodzice śpiewali kolędy razem z małymi aktorami, przebranymi za królów, pasterzy i zastępy aniołów. Wszystkim udzieliła się atmosfera bożonarodzeniowego świętowania. Goście nie kryli łez wzruszenia. Jasełka obejrzały wszystkie przedszkolaki, pracownicy przedszkola oraz zaproszeni goście, m.in. pracownicy Urzędu Gminy z panem Wójtem Markiem Bańkowskim, przewodniczącym Rady Gminy

Piotrem Łuszczem i Panią skarbnik Urszulą Rakoczy oraz dyrektorami ZS w Pobiednie i Bukowsku. Swoją obecnością zaszczylili nas również emerytowani pracownicy oświaty Pani Regina Drozd i Pani Maria Bułdys.

Wszystkim przedszkolakom należą się ogromne pochwały za zaangażowanie, pięknie wyuczone wierszyki, kolędy i pastorałki, dzięki którym stworzyły wspaniałą, świąteczną atmosferę i podbiły serca całej widowni.

Spotkanie opłatkowe

W sobotnie popołudnie odbyło się w Gminie Bukowsko spotkanie Opłatkowe Prawa i Sprawiedliwości Powiatu Sanockiego i Zjednoczonej Prawicy. Oprócz gospodarzy spotkania Wójta Gminy Marka Bańkowskiego oraz Starosty Powiatu Sanockiego Stanisława Chęcia na spotkanie do Pobiedna przybyli znamienici goście. W szczególności Marian Żołyński, prezes Polskiej Spółki Gazownictwa, Pani Marszałek Maria Kurowska, Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Jerzy Borcz, Wicestarosta Powiatu Sanockiego Janusz Cecuła, Burmistrzowie Tomasz Matuszewski i Ernest Nowak, Wójtowie: Anna Hałas, Teresa Brzeżawska-Juszczak, Mariusz Bałaban, Alicja Pocałun. Nie zabrakło Radnych Powiatu Sanockiego na czele z przewodniczącym Robertem Pieszczochem, a także Radnych z ościennych gmin. Szczególne podziękowania Wójt Gminy kierował do Księży: Andrzeja Szkoły, Romana Sękowskiego, Stanisława Kudły, Mariana Martowicza, Tomasza Steca za prowadzenie wspólnej modlitwy. Koło Gospodyń Wiejskich w Pobiednie przygotowało uroczysty poczęstunek. Pani Monika Brewczak oraz Panowie Mieczysław i Marian Czapla uświetnili spotkanie oprawą muzyczną i pięknymi kolędami.

BUKOWSKO BRONI TYTUŁU MISTRZA PODKARPACIA

Podczas Wojewódzkiego Turnieju Unihokeja w Bukowsku w dniu 18 grudnia, drużyna gospodarzy obroniła tytuł Mistrza Podkarpacia. Wielkie gratulacje dla całej drużyny oraz dla trenera Jakub Barcia.

18 grudnia w Zespole Szkół w Bukowsku odbył się Finał Wojewódzkiej Igrzysk Dzieci w unihokeju dziewcząt. Z ok 250 szkół biorących udział w rozgrywkach eliminacyjnych na finale pojawiło się 9 najlepszych na podkarpaciu.

Nasze dziewczyny w meczach grupowych pokonały 4:0 Szkołę Podstawową z Pustkowa i 1:0 „dwójkę” ze Stobiernej. W grupie finałowej nie dały szans Nowej Wsi wygrywając 4:1, a w ostatnim pojedynku pokonały swoje rówieśniczki z Oleszyc 4:0.

Wygrana w turnieju i ponowny tytuł mistrza Podkarpacia daje prawo drużynie p. Barcia do reprezentowania Województwa na rozgrywkach ogólnopolskich, które odbędą się 7-9 czerwca w Elblągu. Gratulujemy dziewczynom i trenerowi oraz trzymamy kciuki za poprawę wyniku z ubiegłego roku gdzie Bukowsko wywalczyło 4 miejsce w Polsce.

Skład drużyny: Kowalczyk Daria (kapitan), Łuszcz Oliwia, Grządziel Jessica, Rakoczy Weronika, Nowak Paulina, Rocznik Kamila (bramkarz), Perkołup Maja, Bochnak Klaudia, Winiarz Julia, Piłat Anna, Kowal Kamila, Kowalik Oktawia, Jakub Barć (trener).

Na uwagę zasługuje również fakt zdobycia przez drużynę dziewczęcą – starsza drużyna p. Jakuba Barcia, wicemistrzostwa Podkarpacia kilka dni wcześniej. Skład (Aleksandra Pituch – kapitan, Laura Kamyk, Emilia Żytka, Iga Klimek, Sara Jursa – bramkarz, Weronika Rakoczy, Aleksandra Pleśniarska, Magdalena Pleśniarska, Anna Ogrodnik, Martyna Gliściak)

J. Barć

Humor

Wchodzi mąż do sypialni i niesie dwie aspiryny i szklanę wody. Żona się pyta:

- Co to jest?
- To na ból głowy.
- Ale mnie nie boli głowa - mówi zdziwiona kobieta.
- Mam cię!

Przychodzi zajączek do sklepu misia:

- Poproszę landrynkę z najwyższej półki. Miś wchodzi po drabinie. Widząc że wchodzi do sklepu drugi zajączek, miś bierze drugą landrynkę. NA dole miś daje pierwszemu zajączkowi landrynkę i pyta drugiego:

- Ty też chcesz landrynkę z najwyższej półki?

A zajączek na to:

- Ja poproszę dwie.

Śpi sobie zapity do nieprzytomności zajączek w lesie na polance, a tu nagle zza drzewa wychodzi wilk. Wilk myśli sobie: „Klawo, wreszcie jakieś zarcie”. Nagle zza innego drzewa wychodzi drugi wilk i mówi do tego pierwszego:

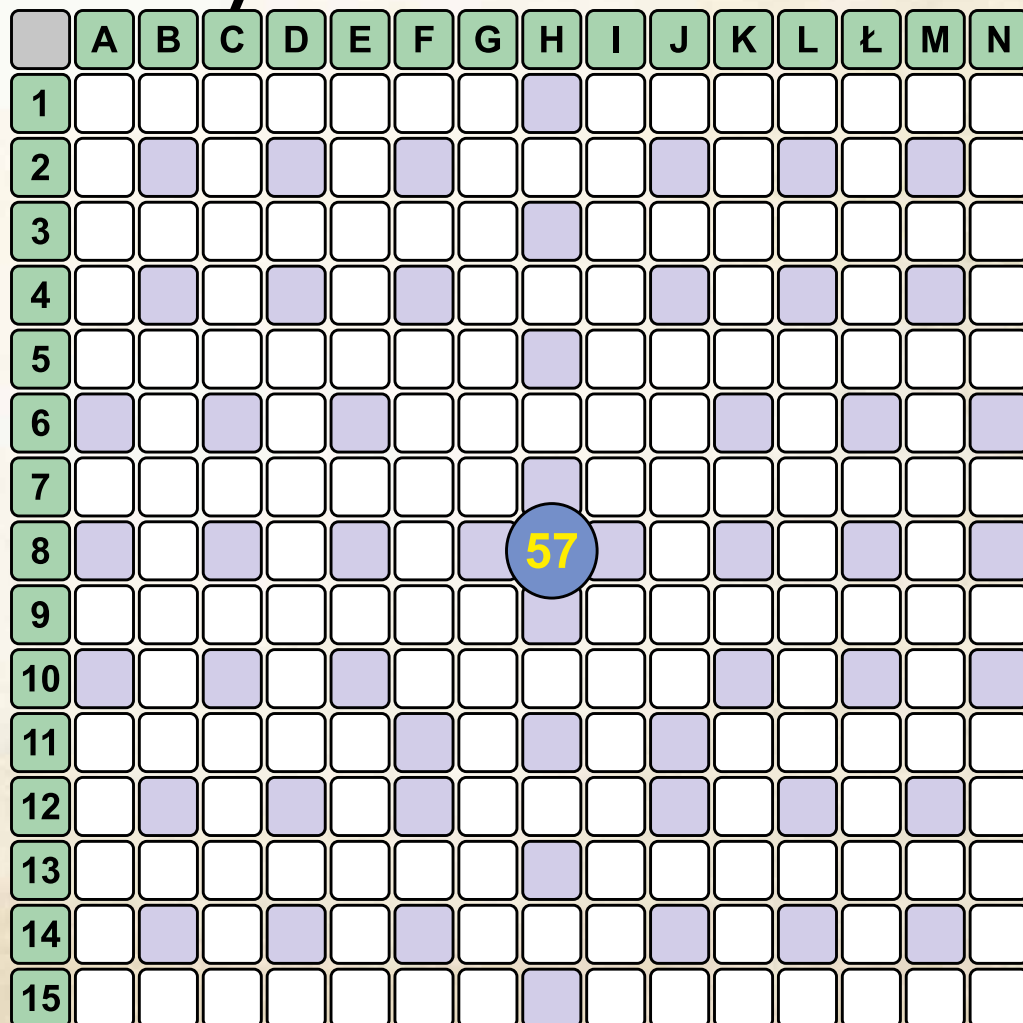
- Spadaj, byłem pierwszy.

Od słowa do słowa, zaczynają się kłócić, a w końcu walczyć. Tak się złożyło, że obydwa wilki pozabijały się wzajemnie. Zajączek budzi się rano na kacu. Patrzy, a tu dokoła pobojuwisko, powyrywane drzewa i w ogóle burdel, a na dodatek na polanie leżą dwa martwe wilki. Zajączek myśli sobie:

- Muszę przestać pić, bo po pijaku robię straszne rzeczy.

Wybrała Barbara Podstawska

Krzyżówka nr 57

Poziomo:

- 1A pracownik muzeum opiekujący się zbiorami
- 1I rym niedokładny
- 2G najniższy głos kobiecy
- 3A w tenisie odbicie piłki znajdującej się po lewej stronie gracza prawą ręką
- 3I mała grządka w ogródku
- 4G negatywny, nieprzyjazny
- 5A osłony kół w samochodzie
- 5I ten, którego niewypłacalność ogłoszono sądowo
- 6F urwis, psotnik
- 7A strona napadająca
- 7I jedna z firm produkujących soki i napoje
- 9A lekarz chorób nowotworowych
- 9I roślina uprawiana na paszę
- 10F duża pewność siebie, zachwalstwo
- 11A imię męskie „... z konopi”
- 11K ironicznie o zarozumiałym, pewnym siebie mężczyźnie
- 12G polskie linie lotnicze
- 13A rzecz mało wartościowa, zły jakości
- 13I sprawdzian nabytych wiadomości i umiejętności
- 14G skrupiak w rzecze
- 15A desperacja
- 15I cienki postronek kręcony lub pleciony z nici, z włókien lnu, konopi

Pionowo:

- A1 metr sześcienny
- A1I przykry zapach, odor
- B5 harmonijka ustna
- C1 ptak drapieżny
- C1I spolszczona nazwa lekkiego posiłku spożywanego w południe
- D5 ruskie lub leniwe
- E1 sceniczny dramat muzyczny złożony min. z arii
- E1I pisze wiersze
- F5 zmartwienie, trudna sytuacja
- G1 ostry, nierówny występ na powierzchni przedmiotu metalowego lub drewnianego
- G9 zaklinacz, znachor
- I1 cecha właściwa danemu przedmiotowi, oznaka, symbol
- I9 tkanina lniana pokryta warstwą tworzywa sztucznego, wykładzina podłogowa
- J5 kąt między kierunkiem północy a danym kierunkiem
- K1 premier Węgier
- K1I instrument muzyczny dęty, składający się z dwu ruchomych, metalowych rur
- L5 matka, żona
- L1 twórca dzieła, projektu lub przedsięwzięcia
- L1I ... telefonu, budynku lub buta
- M5 służy do okrycia ludzkiego ciała, odzież
- N1 początek biegu, wysięgu
- N1I hobby lub mały koń

Henryk Pałuk

Zespół redakcyjny Kwartalnika: Maria Ambicka, Paweł Królikowski, Ewa Kseniak, Henryk Pałuk, Barbara Podstawska, Renata Preisner-Rakoczy. Współpracują: Zdzisław Bednarczyk, Adrian Klepczyk, Danuta Kozimor, Kazimierz Rakoczy, Beata Woroniec, Katarzyna Zabiega,

Ewa Mirowska, Katarzyna Ziomek-Michalak.
Wydawca: Gmina Bukowsko Adres Redakcji:
38 - 505 Bukowsko 290tel/fax 13 46 74 015 w. 37
www.bukowsko.pl, e-mail: naszkwartalnik2@wp.pl
skład: www.gfx.sanok.pl - 604 409 716

GFX
STUDIO

Pocztówka z historii

Wesele z Nadolan